
=====

Erfgoedbeleid Ridderkerk

Algemeen deel

Versie 22 juli 2013

Inhoudsopgave

Algemeen deel

1 Inleiding	3
1.1 Aanleiding en doelstelling.....	3
1.2 Totstandkoming erfgoedbeleid	3
1.3 Wat verstaan we onder erfgoed?.....	4
1.4 Het bestaande erfgoedbeleid	4
1.5 Leeswijzer.....	6
2 Visie en uitgangspunten erfgoedbeleid	7
2.1 Visie	7
2.2 Uitgangspunten.....	7
3 Realisatie	9
3.1 Archeologie.....	9
3.2 Cultuurlandschap	12
3.3 Monumenten.....	14
3.4 Informatie en communicatie.....	16
4 Kosten	18
4.1 Beschikbare middelen.....	18
4.2 Verdeling middelen	18
Bijlage Participatie	20

Uitwerking

I Archeologiebeleid

II Beleid cultuurlandschap en historische stedenbouw

III Monumentenbeleid

1 Inleiding

1.1 Aanleiding en doelstelling

De gemeente Ridderkerk is rijk aan monumentale bebouwing, archeologische waarden en cultuurlandschappen. Naast bijzondere monumenten zoals Het Huys ten Donck en de dijklinten met historische bebouwing, kent de gemeente ook minder zichtbare objecten en structuren zoals woonheuvels uit de middeleeuwen. Voor de kennis over het verleden, de schoonheid en de lokale identiteit is het erfgoed voor Ridderkerk bijzonder waardevol.

Voor een duurzame instandhouding is het nodig zorgvuldig om te gaan met het historisch erfgoed. Erfgoedbeleid is hierbij een belangrijk instrument. De gemeente voert dan ook een actief erfgoedbeleid met onder andere een gemeentelijke monumentenlijst.

Aanleiding voor het actualiseren van het erfgoedbeleid van de gemeente Ridderkerk is de toenemende aandacht voor en veranderde opvatting over cultuurhistorie in de afgelopen jaren. Zowel beleidsmatig als in wet- en regelgeving is er ten aanzien van het onderwerp erfgoed het nodige veranderd. Voor de gemeente Ridderkerk is met name de regelgeving met betrekken tot het beschermen van archeologische waarden en de ontwikkelings- en gebiedsgerichte benadering van cultuurhistorie belangrijk. Op het gebied van monumenten is gekozen eigenaren van gemeentelijke monumenten actief te ondersteunen door onder andere een tegemoetkoming in de kosten.

Dit algemene deel schetst op hoofdlijnen het vernieuwde erfgoedbeleid van de gemeente. In drie aparte documenten wordt ingegaan op de aspecten:

- **Archeologie** (uitwerking deel I);
- **Cultuurlandschap en historische stedenbouw** (uitwerking deel II);
- **Monumenten** (uitwerking deel III).

1.2 Totstandkoming erfgoedbeleid

Deze nota over het erfgoedbeleid is een uitwerking van de Uitgangspuntennotitie Erfgoedbeleid Ridderkerk (vastgesteld op 31 mei 2012). Bij de totstandkoming van het erfgoedbeleid zijn belanghebbenden nadrukkelijk betrokken. Bij de voorbereiding van het beleid zijn meerder erfgoedavonden georganiseerd. Bij de verschillende avonden bleek een grote betrokkenheid bij het onderwerp en is een waardevolle bijdrage geleverd. Bij de verdere uitwerking en uitvoering van het erfgoedbeleid willen we inwoners dan ook blijven betrekken.

Op de laatste erfgoedavond (in februari 2013) is het concept beleid gepresenteerd en bestond de mogelijkheid voor monumenteneigenaren en geïnteresseerden om te reageren. Belanghebbenden en geïnteresseerden hebben een waardevolle bijdrage geleverd aan het beleid. Het verslag van de participatie is opgenomen in bijlage 1.

Het archeologiebeleid en de archeologieverordening hebben conform de wettelijke verplichtingen als ontwerp gedurende zes weken ter inzage gelegen.

1.3 Wat verstaan we onder erfgoed?

Erfgoed is een breed begrip. In het erfgoedbeleid van de gemeente Ridderkerk wordt met deze term bedoeld op de volgende thema's: archeologie, cultuurlandschap / historische stedenbouw, en bouwkunde. Roerend erfgoed, zoals aanwezig in collecties van musea en archieven, maakt geen onderdeel uit van het erfgoedbeleid. Kortweg kan onderstaande omschrijving worden gegeven:

- **Archeologie**; sporen en vondsten die door mensen(werk) in het verleden in de grond zijn achtergebleven, bijvoorbeeld potscherven, resten van voedselbereiding, graven, maar ook verkleuringen in de grond die duiden op bewoning of infrastructuur. Een verzamelterm hiervoor is 'archeologische waarden'. Alle archeologische waarden bij elkaar vormen het zogenaamde 'bodemarchief'.
- **Cultuurlandschap en historische stedenbouw**; alle landschappelijke elementen die het gevolg zijn van menselijk handelen in het verleden, bijvoorbeeld eigendomsgrenzen, dijken, watergangen en landgoederen, maar ook stedenbouwkundige ensembles;
- **Monumenten**; gebouwde objecten zoals kastelen, kerken, oude boerderijen of landhuizen, maar ook stedenbouwkundige ensembles¹.

In bredere zin wordt in voorliggende nota onder cultuurlandschappen en historische stedenbouw ook een gebiedsgerichte benadering van erfgoed verstaan waarin cultuurhistorie als onderdeel van de ruimtelijke omgeving wordt gezien. Hiermee wordt bedoeld dat niet alleen gekeken wordt naar het monument of waardevol object maar ook naar de omgeving daarvan.

1.4 Het bestaande erfgoedbeleid

De gemeente voert momenteel een actief erfgoedbeleid op het gebied van archeologie, cultuurlandschappen en monumenten.

Archeologie

Ten aanzien van archeologie wordt gebruikt gemaakt van de provinciale archeologische waardenkaart en het bijbehorende provinciale beleidskader. De gemeente is het bevoegd gezag op het gebied van archeologie. Hiermee is zij verantwoordelijk voor een zorgvuldige omgang met het bodemarchief. Bij bodemverstorende activiteiten toetst de gemeente of archeologische waarden niet (onevenredig) worden aangetast.

Cultuurlandschap

In de gemeente wordt in toenemende mate aandacht geschonken aan en rekening gehouden met de aanwezige cultuurhistorische waarden. In verschillende beleidsdocumenten speelt cultuurhistorie een rol. Een specifiek document over de rol die cultuurhistorie kan spelen bij ruimtelijke ontwikkelingen is (nog) niet aanwezig.

- In de Structuurvisie geven we aan dat zorgvuldig omgegaan moet worden met de historische kern en de cultuurhistorische dijken en linten binnen onze gemeentegrenzen.
- In de gemeentelijke welstandsnota wordt rekening gehouden met de omgeving door middel van gebiedsgericht welstandsbeleid. De gebiedsgerichte welstandscriteria worden gebruikt voor bouwplannen binnen de bestaande ruimtelijke structuur van Ridderkerk. Voor enkele gebieden, waaronder de kerkkring geldt een niveau van welstand met als doel het karakter van dit gebied te behouden.

¹ (zie ook de definitie op de website van de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed: <http://www.cultureelerfgoed.nl/node/1498>)

- Momenteel wordt gewerkt aan een actualisering van het reclamebeleid van de gemeente. Bij het opstellen hiervan zal voor zover nodig rekening gehouden worden met cultuurhistorie.
- Historische bomen staan op de Groene Kaart van Ridderkerk. Op basis van de Algemene Plaatselijke Verordening mogen deze, op de Groene Kaart aangewezen bomen, dan niet zonder vergunning gekapt worden. Op deze manier hebben wij een instrument om historische bomen te behouden.
- In (toekomstige)bestemmingsplannen houden wij rekening met cultuurhistorische waarden. Veelal is in de toelichting een beschrijving van de aanwezige cultuurhistorische waarden opgenomen en zijn deze waarden waar nodig geborgd in de regels en verbeelding van de bestemmingsplannen. Zo is in het bestemmingsplan Centrum bij de Singelkerk op de plankaart een aanduiding 'Kerkringgebied' opgenomen.

Monumenten

Binnen de gemeente Ridderkerk is een groot aantal monumenten aangewezen. Het betreft 43 rijksmonumenten en 82 gemeentelijke monumenten. Voor de gemeentelijke monumenten geldt de monumentenverordening uit 1997. De gemeente heeft een eigen gemeentelijke monumentencommissie. Deze commissie brengt geen advies meer uit. Dat doet de geïntegreerde welstand- monumentencommissie BAR. Zij adviseert het college ten aanzien van monumenten en welstand. Bij rijksmonumenten is hiernaast vaak advies van de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed noodzakelijk.

De historische kern van Ridderkerk, Kerksingel

1.5 Leeswijzer

Beleidsnota

Deze beleidsnota bevat de volgende onderdelen. Als eerste wordt ingegaan op de visie en de uitgangspunten van het erfgoedbeleid (hoofdstuk 2). Hoofdstuk 3 geeft de concrete uitwerking hiervan aan de hand van de thema's archeologie, cultuurlandschappen, monumenten en informatie & communicatie. Tot slot wordt ingegaan op de kosten van het erfgoedbeleid hoofdstuk 4. In de bijlage wordt verslag gedaan van de gevoerde participatie.

De hoofdlijnen van het beleid op het gebied van archeologie, cultuurlandschap en monumenten zijn opgenomen in dit algemene deel. De uitwerking van deze beleidsthema's zijn in een afzonderlijke uitwerking opgenomen.

Uitwerking:

- I **Archeologie** betreft het beleid en de regelgeving op het gebied van archeologie dat mede door het Bureau Oudheidkundig Onderzoek van de gemeente Rotterdam (BOOR) is opgesteld.
- II **Cultuurlandschap** betreft het beleid op het gebied van cultuurlandschap dat mede door Rho adviseurs voor leefruimte is opgesteld.
- III **Monumenten** betreft het beleid op het gebied van monumenten. Een onderdeel hiervan is de subsidieregeling voor de instandhouding van gemeentelijke monumenten.

2 Visie en uitgangspunten erfgoedbeleid

2.1 Visie

Archeologie, cultuurlandschappen en monumenten zijn van grote waarde voor Ridderkerk vanwege de schoonheid, kennis over het verleden en betekenis voor de lokale identiteit. Een zorgvuldige omgang met de aanwezige cultuurhistorische waarden en het behoud voor toekomstige generaties vindt de gemeente van groot belang.

De gemeente staat een gebiedsgerichte benadering van erfgoed voor waarin erfgoedbeleid niet alleen gericht is op het behoud van individuele objecten maar als onderdeel van de ruimtelijke omgeving wordt gezien. Op deze wijze kunnen cultuurhistorische waarden een bijdrage leveren aan de ruimtelijke kwaliteit van onze omgeving. Het benutten van cultuurhistorische structuren en objecten zoals dijken en beeldbepalende panden biedt een schat aan kansen voor het versterken van de identiteit van het gebied. Aan de hand van een gebiedsgericht benadering van cultuurhistorie kan ook de stedenbouwkundige en landschappelijke samenhang worden versterkt.

Binnen deze benadering past de wetenschap dat onze omgeving continu in ontwikkeling is en dat voor een duurzaam behoud van het erfgoed, veranderingen soms noodzakelijk zijn. Het 'op slot zetten' van gebieden is dan ook niet alleen onhaalbaar, maar ook onwenselijk. Het zoeken naar nieuwe functies voor leegstaande gebouwen is hier een voorbeeld van.

Voor het behoud van het erfgoed ligt een belangrijke rol bij initiatiefnemers van ruimtelijke ontwikkelingen en eigenaren van monumenten. Deze rol bestaat uit het zorg dragen voor monumenten en het zorgvuldig omgaan met het bodemarchief. Als gemeente willen wij initiatiefnemers en monumenteneigenaren zo goed mogelijk faciliteiten met kennis en informatie. Daarnaast wil de gemeente een actieve rol spelen bij het signaleren van kansen en het enthousiasmeren van mensen.

2.2 Uitgangspunten

Archeologie

Uitgangspunt voor het archeologiebeleid is een zorgvuldige omgang met het bodemarchief waarbij archeologische resten zoveel mogelijk in de grond (in situ) bewaard blijven. Deskundig onderzoek en documentatie is van belang als behoud niet mogelijk is.

Binnen een goede zorg voor het archeologisch erfgoed past het om kritisch te kijken naar de (onderzoek)verplichtingen die aan initiatiefnemers worden opgelegd.

Cultuurlandschap

Een gebiedsgericht benadering van erfgoed biedt grote kansen voor het behouden en versterken van de ruimtelijke kwaliteit van de leefomgeving. Het sturen hierop zal in de eerste plaats in de bestemmingsplannen plaatsvinden. In de bestemmingsplannen zullen de cultuurhistorische waarden geïnventariseerd, gewaardeerd en waar wenselijk geborgd worden.

Het erfgoedbeleid beschrijft op hoofdlijnen de wijze waarop cultuurhistorie in bestemmingsplannen wordt ingebracht. Hierbij worden in ieder geval een aantal kernkwaliteiten c.q. belangrijke ruimtelijke karakteristieken van de gemeente Ridderkerk beschreven.

Een (substantiële) uitbreiding van het aantal gemeentelijke monumenten en daarmee gepaard gaande regeldruk wordt met de borging van cultuurhistorie in bestemmingsplannen niet noodzakelijk geacht. Incidenteel kunnen wel panden worden aangewezen als gemeentelijk monument.

Monumenten

Een goede zorg voor de instandhouding van gebouwde momenten staat voorop. Een belangrijke verantwoordelijkheid ligt hierin bij de eigenaren. De gemeente ondersteunt de monumenten eigenaren met kennis. De instandhouding van gemeentelijke monumenten wordt ook financieel ondersteund met een subsidieregeling voor onderhoud en kleine reparaties. Hiernaast heeft de gemeente een rol in de afstemming tussen het monumentenbeleid en andere beleidsterreinen en als eigenaar van monumenten. Bij aanvragen voor het wijzigen of slopen van een monument is een professionele advisering door de erfgoedcommissie van belang.

Informatie en communicatie

Een goede informatievoorziening over wet- en regelgeving, subsidiemogelijkheden en ondersteunende organisaties is een belangrijk element voor het erfgoedbeleid en het draagvlak daarvoor. De gemeente wil burgers betrekken bij het erfgoedbeleid en enthousiasmeren.

Ridderkerk anno 1684

3 Realisatie

In dit hoofdstuk worden de uitgangspunten vertaald naar concrete beleid. Voor de verschillende onderdelen van het erfgoedbeleid wordt de hoofdlijn van het beleid aangegeven. Een uitgebreide uitwerking van het beleid is opgenomen in de afzonderlijke delen voor archeologie (uitwerking deel I), cultuurlandschap (uitwerking deel II) en monumenten (uitwerking deel III).

3.1 Archeologie

Het Bureau Oudheidkundig Onderzoek van Gemeentewerken Rotterdam (BOOR) heeft voor de gemeente een eigen archeologische verwachtingskaart en beleidskaart opgesteld. Met een eigen gemeentelijk archeologiebeleid worden de globale beleid- en toetsingskaders van de provincie Zuid-Holland verfijnd. Het gemeentelijk archeologiebeleid geeft een veel gedetailleerder beeld van de archeologische waarden en verwachtingswaarden in de gemeente. Hierdoor kan vooraf beter beoordeeld worden of archeologische onderzoek noodzakelijk is.

Wel of geen onderzoek

Een belangrijk doel van het beleid is dat bij ingrepen in de bodem zorgvuldig omgegaan wordt met (mogelijke) archeologische waarden. Om te voorkomen dat bij bodemverstoringen altijd uitgebreid onderzoek nodig is zijn twee kaarten gemaakt:

- *de archeologisch kenmerkenkaart;*
- *de archeologische waarden- en beleidskaart.*

De kenmerkenkaart beschrijft (onder andere) de bodemkenmerken. Op basis hiervan kan de kans op het aantreffen van sporen worden bepaald. Zo is de kans groter dat op hoger gelegen rivierduinen of langs de Middeleeuwse dijklinten waardevolle sporen uit het verleden worden aangetroffen dan in de lagere komafzettingen.

De gegevens uit van de kenmerkenkaart zijn vertaald in een waarden- en beleidskaart. Op deze beleidskaart is concreet aangegeven voor welke gebieden een hoge, een redelijk hoge of een lage archeologische verwachting geldt. Op basis van deze verwachtingswaarde, waarbij naast de locatie ook de diepte en de grootte van de bodemingreep een rol speelt, is bepaald wanneer wel of geen archeologisch onderzoek noodzakelijk is.

Over het algemeen geldt dat bodemverstoringen met een klein oppervlak (tot 100 of tot 200 m²) altijd zijn vrijgesteld van onderzoek. Een uitzondering hierop zijn de locaties waarvan we weten dat er archeologische waardevolle elementen aanwezig zijn.

Hiernaast is de bovenste laag van de bodem op veel plaatsen verstoord, bijvoorbeeld door agrarisch gebruik van de gronden. Over het algemeen geldt dan ook dat, afhankelijk van het gebied, voor ingrepen die minder diep zijn dan 30 cm of 50 cm geen onderzoek hoeft te worden gedaan.

Doorwerking van het beleid

De (formele) toetsing van initiatieven aan het archeologiebeleid vindt plaats via de bestemmingsplannen. In bestemmingsplannen zal op basis van het archeologiebeleid een beschermend regime worden opgenomen waarbij afhankelijk van de archeologische (verwachtings)waarden meer of minder strenge voorwaarden voor bodemversturende activiteiten kunnen worden opgenomen. Tot het archeologiebeleid is opgenomen in (alle) bestemmingsplannen zal met betrekking tot de onderzoeksplicht getoetst worden aan de archeologieverordening. In deze verordening wordt verwezen naar de archeologische waarden- en beleidskaart die hierboven beschreven is.

Praktijkvoorbeeld: Ruïne Huis te Woude

Huis te Woude werd in 1371 gebouwd in opdracht van het adellijke geslacht Van Woude, aan de Merwede en de weg tussen Dordrecht en Rotterdam in de Riederwaard. Toen bij stormen in 1373 en 1374 de Riederwaard onderliep en verloren ging, werd de bouw van het kasteel gestaakt. De onvoltooide resten werden tijdens de Hoekse en Kabeljauwse twisten in 1418 omvergehaald, om te voorkomen dat de tegenpartij er bezit van zou nemen om het kasteel alsnog af te bouwen. Na de St. Elisabethsvloed in 1421 verdwenen de resten onder een dikke laag slib, totdat ze aan het begin van de 20e eeuw door tuinders werden teruggevonden. In 1968-1970 vond een opgraving van de ruïne plaats, waarna met authentiek materiaal op de oude funderingen een deel van het huis gereconstrueerd werd. Hierbij is een bouwhistorische verkenning van de ruïne opgesteld waarmee de geschiedenis gedetailleerd in kaart is gebracht. Tevens is een plan opgesteld voor de noodzakelijke restauratie, waarvan de eerste fase in 2011 is voltooid.

Onderstaand een aantal foto's van de restauratie in uitvoering.

Archeologisch onderzoek

Wanneer archeologische onderzoek moet worden gedaan gebeurt dit in verschillende stappen. Na elke stap wordt beoordeeld of verder onderzoek nodig is. Op deze wijze wordt zo efficiënt mogelijk gewerkt. bij het beoordelen van het onderzoek wordt het college van burgemeester en wethouders geadviseerd door een archeoloog. Het college van burgemeester en wethouders beslist. De stappen die het archeologisch onderzoek doorloopt zijn beschreven in deel I van de uitwerking.

Als het onderzoek doorlopen is zijn er grofweg drie uitkomsten mogelijk:

- er zijn geen archeologische waarden in de bodem die beschermd hoeven te worden, de bodem mag verstoord worden, eventuele toevalsvondsten moeten gemeld worden;
- er zijn geen archeologische waarden in de bodem die behouden moeten blijven maar de kennis die hieruit opgemaakt kan worden over het verleden is wel van belang: de bodem mag verstoord worden maar bij de werkzaamheden moet een archeoloog aanwezig zijn om de gegevens te documenteren;
- de archeologische sporen zijn zo waardevol dat deze bewaard moeten blijven hetzij door een opgraving waarbij de vondsten op een andere plaats bewaard blijven (ex situ) hetzij door aanpassing van het plan zodat de archeologische waarden op de plek zelf bewaard kunnen blijven (in situ).

Advisering op het gebied van archeologie

De gemeente wil de advisering op het gebied van archeologie kwalitatief versterken door een vaste en intensievere adviesrelatie aan te gaan met het Bureau Oudheidkundig Onderzoek Rotterdam (BOOR). Het BOOR zal de gemeente adviseren ten aanzien van het archeologische onderzoek dat in principe door derden in opdracht van de initiatiefnemer wordt verricht. Ook zal het BOOR ongevraagd adviseren. Met een vast adviesrelatie wordt de continuïteit van advisering beter gewaarborgd en ontstaan er meer mogelijkheden op het gebied van beheer en ontsluiting van archeologische informatie.

Het BOOR krijgt hiermee een adviesrol op het gebied van archeologie. Het college van burgemeester en wethouders beslist.

In deel I van de uitwerking is het archeologiebeleid opgenomen.

3.2 Cultuurlandschap

De gebiedsgerichte benadering van cultuurhistorie vereist dat de gemeente een goed overzicht heeft van de aanwezige cultuurhistorische waarden. Voor Ridderkerk geldt dat er wel veel informatie is, maar dat deze gefragmenteerd terug te vinden is in (beleids)documenten zoals de gemeentelijke welstandsnota, de structuurvisie en in toelichtingen op individuele bestemmingsplannen.

Hierom is erfgoedbeleid opgesteld waarin wordt ingegaan op cultuurlandschappen en historische stedenbouw. Dit beleid is opgenomen in deel II van de uitwerking. In dit deel is de ruimtelijke ontwikkelingsgeschiedenis van Ridderkerk verteld in beeld gebracht. Hierbij zijn een aantal gebieden, ruimtelijke structuren en objecten benoemd die van bijzondere betekenis zijn in de geschiedenis van Ridderkerk en die bovendien voor samenhang in de ruimtelijke structuur van belang zijn. In deze paragraaf wordt hiervan een beknopte samenvatting van dit gegeven.

Deze meest in het oog springende elementen zijn weergegeven op de kaart *Cultuurlandschap en historische stedenbouw (pagina 34 van deel II)*. Het gaat om:

- bewaard gebleven fragmenten van het polderlandschap;
- lange lijnen van dijklinten, polderwegen en waterlopen;
- historische buurten in het bebouwde gebied;
- ensembles en bijzondere objecten.

Voor de omgang met deze structuren en elementen zijn onderstaande beleidslijnen geformuleerd:

- **Behoud van karakter**
De beleidslijn behoud van karakter geldt voor enkele bijzondere gebieden; de topstukken. Deze gebieden, zoals het ensemble rond de Kerk singel en de groene setting van Huis te Woude, willen we in hoofdzaak behouden in de vorm waarin zij zijn.
- **Continuïteit van karakter**
De beleidslijn continuïteit van karakter geldt voor ruimtelijke structuren en elementen die cultuurhistorisch belang zijn en in ruimtelijke zin samenhang geven aan een gebied. Voorbeelden hiervan zijn de dijklinten, polderwegen en waterlopen. Bij ontwikkelingen is het aansluiten op en het versterken van deze structuren van belang. Met respect voor de kenmerken van deze structuren kan ook vernieuwing plaatsvinden.
- **Inspiratie en respect**
Voor de gebieden die niet expliciet benoemd zijn kan cultuurhistorie natuurlijk ook een inspirerende rol spelen bij ruimtelijke ontwikkelingen. Overal zijn kleine verwijzingen naar een verleden, fragmentarisch of anekdotisch, en soms ingrijpend veranderd en verbouwd. Voor ontwerpers en plannenmakers (ook de gemeente zelf) liggen er kansen een bijdrage aan de cultuurhistorie te leveren, door de geschiedenis te onderzoeken, daar inspiratie uit te putten, en deze te koppelen aan opgaven voor de toekomst.

Op kaart *Erfgoedbeleid* is voor het grondgebied van Ridderkerk aangegeven welke beleidslijn van toepassing is.

Het gaat bij deze beleidslijnen niet om het 'op slot' zetten van bepaalde gebieden. Het betreft hier immers geen regelgeving voor gebouwde monumenten die op een monumentenlijst staan. Wel geven we aan welke gebieden of elementen van bijzondere cultuurhistorische waarden zijn. Bij ruimtelijke ontwikkelingen ontstaat hiermee de verplichting om een verantwoording / onderbouwing te geven hoe wordt omgegaan met deze cultuurhistorische waarden.

Doorwerking

De gebiedsgerichte benadering van erfgoed krijgt op de eerste plaats vorm in bestemmingsplannen. Met de wijziging van het Besluit op de ruimtelijk ordening bestaat vanaf 1 januari 2012 de verplichting om in een bestemmingsplan een beschrijving op te nemen van de wijze waarop met de in het gebied aanwezige cultuurhistorische waarden rekening is gehouden (Artikel 3.1.6 tweede lid onder a). De precieze wijze waarop een dergelijke paragraaf vorm moet gaan krijgen is overigens (nog) niet vastgelegd.

Afhankelijk van het belang van de cultuurhistorische elementen is een borging in het bestemmingsplan wel of niet nodig. Zo zal voor het gebied rond de Singelkerk het bestemmingsplan ingezet worden om de ruimtelijke/historische samenhang te beschermen. In andere gebieden kan juist ruimte gegeven worden aan dynamiek en zal geen noodzaak zijn voor een beschermende regeling.

Naast bestemmingsplannen kan ook in andere beleidstukken van de gemeente en bij individuele projecten aandacht worden besteed aan cultuurhistorie. Indien hier aanleiding voor is kan verder cultuur- en bouwhistorische onderzoek worden uitgevoerd en om advies worden gevraagd bij de erfgoedcommissie.

Ook bij het beheer en de (her)inrichting van de openbare ruimte liggen kansen voor cultuurhistorie.

In deel II van de uitwerking is het beleid ten aanzien van cultuurlandschappen en historische stedenbouw opgenomen.

Luchtfoto boven Rijsoord met de historische structuur van de Waaldijk

3.3 Monumenten

Een goede zorg voor de instandhouding van gebouwde momenten staat voorop in het beleid. Bij aanvragen voor het wijzigen van een monument is een professionele advisering door de erfgoedcommissie van belang. De gemeente heeft hierin een aantal (wettelijke) taken. De basis hiervoor vormt de Monumentenwet en de gemeentelijke monumentenverordening.

Bij het behoud van monumenten hebben de eigenaren zelf een belangrijke rol. Eigenaren van panden (ook de gemeente) zijn verantwoordelijk voor de instandhouding van hun monument. De gemeente wil met haar beleid de eigenaren ondersteunen met kennis. Voor gemeentelijke monumenten is een subsidieregeling voor onderhoud en kleine reparaties opgesteld. Hiernaast heeft de gemeente een rol in de afstemming tussen het monumentenbeleid en andere beleidsterreinen en als eigenaar van monumenten.

In deze paragraaf wordt op de hoofdlijn van het beleid voor de monumenten beschreven. In deel III van de uitwerking komt het beleid uitvoerig aan bod.

Advisering erfgoedcommissie

Voor wijzigingen aan of bij monumenten is vaak een vergunning nodig. Bij zowel rijks- als gemeentelijke monumenten wordt het college geadviseerd door een onafhankelijke monumenten- of erfgoedcommissie. Gekozen is de huidige praktijk van advisering te formaliseren. Dit betekent dat de stichting Dorp, Stad en Land die nu ook de welstandsadviesering in BAR-verband voor de gemeente verzorgt ook de advisering op het gebied van monumenten zal doen. Hierbij zal, voor zover dit noodzakelijk wordt geacht gebruikt gemaakt kunnen worden van de expertise van de centrale erfgoedcommissie van Dorp, Stad en Land. Deze commissie is op een breed scala van onderwerpen deskundig zoals: architectuurgeschiedenis, restauratie, historische geografie, tuin- en landschapsarchitectuur.

Actualisatie gemeentelijke monumentenverordening

De gemeentelijke monumentenverordening uit 1997 is geactualiseerd. Hierbij is aangesloten op de standaard Monumentenverordening van de VNG. De actualisatie is onder andere nodig door de invoering van de Wet ruimtelijke ordening (Wro) en de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) en wijzigingen in de Monumentenwet. Met het vaststellen van de Monumentenverordening 2013 komt de huidige monumentenverordening uit 1997 te vervallen.

Gebiedsgerichte benadering

Met de gebiedsgerichte benadering van erfgoed waarbij beeldbepalende panden op de eerste plaats via het bestemmingsplan en het welstandsbeleid worden beschermd, is een (grootschalige) uitbreiding van de gemeentelijke monumentenlijst niet noodzakelijk. Incidenteel kunnen wel panden worden aangewezen als gemeentelijk monument. Deze gebiedsgerichte benadering is uitgewerkt in deel II van het beleid.

Voor de instandhouding van monumenten kunnen keuzes op andere beleidsterreinen van belang zijn, gedacht worden aan verkeer en (grond)water. Met het oog hierop is de relatie tussen deze beleidsterrein en de instandhouding van monumenten beschreven.

Ondersteuning instandhouding gemeentelijke monumenten

De gemeente wil de eigenaren van gemeentelijke monumenten ondersteunen bij de instandhouding van hun monumenten. Dit wordt gedaan door het beschikbaar stellen van subsidie voor de instandhouding van de monumenten. Het gaat dan om onderhoudswerkzaamheden en kleine reparaties.

De subsidieregeling beperkt zich tot gemeentelijke monumenten. Hiernaast ondersteunt de gemeente eigenaren van gemeentelijke monumenten actief door (een lidmaatschap van) de Monumentenwacht².

In de regeling wordt ervan uit gegaan dat de raad jaarlijks een budget beschikbaar stelt van € 50.000,-.

De regels voor de subsidie zijn opgenomen in de subsidieverordening onroerend cultureel erfgoed Ridderkerk 2013.

In deel III van de uitwerking is het beleid ten aanzien van monumenten opgenomen.

Molen de Kersenboom langs de Waal

² De Monumentenwacht ondersteunt eigenaren en beheerders bij de instandhouding van monumenten, onder andere door inspecties en adviezen voor onderhouds- en/of herstelwerk. De Monumentenwacht is verbonden aan het Erfgoedhuis Zuid-Holland.

3.4 Informatie en communicatie

Voor een maatschappelijk gedragen erfgoedbeleid is informatievoorziening en communicatie van groot belang. De gemeentelijke website is hierbij een belangrijk instrument. Hiernaast zal voor een aantal specifieke onderwerpen een informatiefolder worden gemaakt en wil de gemeente verschillende projecten/initiatieven opzetten.

Publiekversie van het beleid

Om het beleid toegankelijk te maken voor een groot publiek zal een samenvatting van het beleid van archeologie, erfgoed en ruimte en monumenten in een beknopte en visueel aantrekkelijke brochure worden vormgegeven. Belangrijke drager hierbij zullen de verschillende kaarten zijn waarop de kenmerken en de beleidsvertaling zijn opgenomen.

Informatiefolder

Hiernaast zullen voor enkele specifieke onderwerpen een informatiefolder worden gemaakt. Dit zal gedaan worden voor de regelgeving op het gebied van archeologie en de subsidieregeling voor gemeentelijke monumenten. In deze folders zal de hoofdlijn van de regeling worden opgenomen en worden beschreven vanuit het perspectief van de initiatiefnemer / monumenteneigenaar.

Gemeentelijke website

Op deze website zal informatie worden geplaatst over monumenten, archeologie en cultuurlandschappen. Hierbij wordt gedacht aan informatie over:

- de cultuurhistorische karakteristieken/waarden in de gemeente:
 - archeologische (verwachtings)waarden;
 - monumenten;
 - cultuurlandschappen;
- beleid en regelgeving van de gemeente (erfgoednota en monumenten- en archeologie verordening);
- relevante procedures;
- verwijzingen naar relevante instanties op het gebied van erfgoed.

Het register van rijks- en gemeentelijke monumenten zal op de website toegankelijk gemaakt worden. Via een digitale kaart van de gemeente zal informatie over de monumenten ontsloten kunnen worden. Gedacht wordt dan aan enkele foto's en de omschrijving die opgesteld is bij de aanwijzing van het monument. Bestaande panden/objecten die beeldbepalend zijn zouden hier op termijn aan toegevoegd kunnen worden. Dit zelfde geldt voor oorlogsmonumenten.

Jaarlijkse erfgoedavond

Bij de opstelling van het erfgoedbeleid zijn verschillende erfgoedavonden georganiseerd waarop monumenteneigenaren en belangstellende konden reageren en input geven op de conceptbeleidstukken. De gemeente wil ook voor de toekomst in ieder geval één keer per jaar een dergelijk avond blijven organiseren. Hierop kunnen betrokkenen feedback over het beleid en de subsidieregeling geven en kan de gemeente aandacht vragen voor onderdelen van het beleid.

Informatieborden in het gemeentehuis

In het gemeentehuis is inmiddels een eerste bord geplaatst over erfgoed in Ridderkerk. Het bord is de eerste in een serie waarin verschillende thema's uit de geschiedenis van Ridderkerk worden belicht. Het eerste bord gaat over het agrarische verleden van Ridderkerk. Volgende borden kunnen bijvoorbeeld ingaan op de scheepsbouwgeschiedenis, de dijklinten en polders, sociale woningbouw, etc.

Cultuurhistorische route

De gemeente Ridderkerk is met zijn mooie en interessante gebouwen en plekken een prachtig decor voor een fiets- of wandeltocht. De cultuurhistorische route die enkele jaren geleden is samengesteld zal geactualiseerd worden. De folder bevat net als nu een selectie van gebouwen, kunstwerken en landschappelijke elementen met een foto en beknopte beschrijving. De cultuurhistorische route zal zowel analoog als digitaal beschikbaar zijn.

Informatievoorziening Monumentenwacht

Voor eigenaren van gemeentelijke monumenten zal er een actieve ondersteuning komen door het aanbieden van een abonnement op de monumentenwacht. Naast een nieuwsbrief kan door de Monumentenwacht geadviseerd worden over onder- en herstelwerkzaamheden.

Overige initiatieven

Bij de uitvoering van het erfgoedbeleid zal specifiek gekeken worden welke initiatieven kansrijk zijn en met beperkte middelen maximaal rendement geven. Om een breder publiek aan te spreken en draagvlak te creëren wordt onder andere gedacht aan:

- Lesprogramma stichting ToBe. Gekeken wordt of het zinvol is om het lesprogramma dat door stichting ToBe wordt aangeboden aan het basisonderwijs uit te breiden met onderwerpen op het gebied van cultuurhistorie.
- Onderzoeken of het actiever deelnemen aan de jaarlijkse Open Monumentendag mogelijk is.
- Organiseren van bescheiden tentoonstelling over erfgoed (bijvoorbeeld vitrine met archeologische vondsten).
- Het plaatsen van informatiebordjes bij monumenten en verder uitbreiden van cultuurhistorische routes.
- De inrichting van een archeologieloket/spreekuur waarbij burgers, ontwikkelaars en geïnteresseerden geïnformeerd kunnen worden over het archeologiebeleid en de te volgen procedures.
- Opzetten van projecten waarbij gebruik gemaakt wordt van kennis en enthousiasme van amateurarcheologen.
- Monumenteneigenaren één keer per jaar schriftelijk op de hoogte houden van de belangrijkste wijzigingen in beleid en regelgeving.

4 Kosten

In dit hoofdstuk worden de financiële aspecten van het beleid beschreven. Er wordt een globaal overzicht gegeven.

4.1 Beschikbare middelen

Voor de uitvoering van het erfgoedbeleid heeft de gemeenteraad de onderstaande middelen beschikbaar gesteld. Hierbij wordt uitgegaan van de budgetten zoals door de raad zijn vastgesteld bij de *Uitgangspuntennotitie Erfgoedbeleid Ridderkerk op 31 mei 2012*. Het betreft onderstaande budgetten:

Beleidsuitvoering (voor de periode van 2013 tot en met 2016)

Advisering archeologie (wettelijke taken):	€ 5.000,-
Versterken archeologische advisering (tot en met 2016):	€ 5.000,-
Versterken informatie en communicatie:	€ 12.000,-
Uitbreiding formatie met 0,2 fte:	€ 13.500,-

Subsidiebedrag gemeentelijke monumenten

Subsidiebedrag voor gemeentelijke monumenten	€ 50.000,-
--	------------

4.2 Verdeling middelen

Jaarlijkse kosten beleidsuitvoering*

Voor de archeologische advisering is structureel € 5.000,- noodzakelijk voor het inhuren van externe advisering op het gebied van archeologie. Dit betreft wettelijke taken: onder andere het laten analyseren en interpreteren van archeologisch onderzoek en het doen van aanbevelingen. Voor archeologisch onderzoek geldt dat de kosten in principe gedragen worden door de verstoorder.

Hiernaast is circa € 5.000,- per jaar gereserveerd voor het intensiveren van de archeologische advisering door het aangaan van een vaste adviesrelatie met het BOOR. Dit bedrag is in de begroting opgenomen tot en met 2016.

Voor projecten op het gebied van communicatie en informatie is € 12.000,- per jaar beschikbaar. Bij de uitvoering van het beleid zal hier concrete invulling aan gegeven worden. Projecten die in ieder geval hier onder vallen is het uitbrengen van een geactualiseerde cultuurhistorische route. Om het beleid goed te kunnen vormgeven is een uitbreiding formatie met 0,2 fte gevraagd. De taken die hiermee gedaan kunnen worden kunnen ook uitbesteed worden. Het betreft een bedrag van € 13.500,-. Taken die hiermee kunnen worden uitgevoerd zijn onder andere de extra aandacht die bij bestemmingsplannen aan de thema's archeologie en cultuurhistorie worden besteed. Ook kan hiermee een lijst met beeldbepalende panden worden opgesteld.

Subsidie instandhouding gemeentelijke monumenten

Voor de subsidiëring van gemeentelijke monumenten is onderstaande kostenverdeling van het gereserveerde budget opgenomen.

Subsidiëring instandhoudingskosten:	€ 34.200,-
Abonnement en inspectie Monumentenwacht:	€ 8.900,-
Bouwhistorische onderzoeken:	€ 1.500,-
Ondersteuning erfgoed initiatieven:	€ 5.400,-
Totaal	€50.000,-

* De genoemde bedragen zijn in principe voor de periode van 2013 tot en met 2016 beschikbaar gesteld.

Bijlage Participatie

Bij de totstandkoming van het erfgoedbeleid zijn belanghebbenden nadrukkelijk betrokken. Bij de voorbereiding van het beleid zijn meerder erfgoedavonden georganiseerd. Bij de verschillende avonden bleek een grote betrokkenheid bij het onderwerp en is een waardevolle bijdrage geleverd. Bij de verdere uitwerking en uitvoering van het erfgoedbeleid willen we inwoners dan ook blijven betrekken.

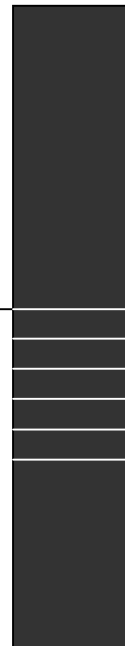
De gemeente heeft op 20 oktober 2011 een erfgoedavond gehouden in het gemeentehuis. Op die avond zijn monumenteneigenaren, de vertegenwoordigers van de wijken (wijkoverleggen) en de Stichting Oud Ridderkerk uitgenodigd om een reactie te geven op het eerste concept Uitgangspuntennotitie Erfgoedbeleid Ridderkerk. Mede naar aanleiding van deze inbreng is de uitgangspuntennotitie op onderdelen bijgesteld.

De aangepaste uitgangspuntennotitie is op 22 maart 2012 op een tweede erfgoedavond toegelicht. Onder andere naar aanleiding van deze avond is de notitie nog op enkele onderdelen bijgesteld.

Voorliggend erfgoedbeleid is een verder uitwerking van de Uitgangspuntennotitie Erfgoedbeleid Ridderkerk. In februari 2013 is het concept beleid gepresenteerd en bestond de mogelijkheid voor monumenteneigenaren en geïnteresseerden om te reageren. Belanghebbenden en geïnteresseerden hebben een waardevolle bijdrage geleverd aan het beleid.

Onderstaand wordt verslag gedaan van de verschillende participatiemomenten.

De (concept)notitie 'Een zorgvuldige omgang met monumenten' is naast andere onderdelen van het erfgoedbeleid op 19 februari 2013 op een erfgoedavond besproken met monumenteigenaren en belangstellenden. Voorafgaand aan deze bijeenkomst is de (concept)notie toegezonden. Op de avond en na afloop bestond de mogelijkheid te reageren op het stuk. De reacties op de (concept)notitie zijn hieronder opgenomen en voorzien van een ambtelijke reactie.

Bijlage Participatie erfgoedavond 19 februari 2013

_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____

Introductie door wethouder Henk van Houcke:

We hebben er in Ridderkerk voor gekozen om veel participatie te doen. In het coalitieakkoord staat dat ook. We willen gebruik maken van de kennis uit de samenleving. Alles wat u vanavond inbrengt zijn de bouwstenen om te komen tot goed beleid, uw bijdragen worden meegenomen bij de afweging.

Nr.	Advies/wens/opvatting/tip	Gemeentelijke reactie
1	Complimenten aan de presentatoren, het was heel interessant!	
2	Waarin onderscheidt het archeologiebeleid zich van het landelijke beleid?	<p>We sluiten aan bij de landelijke en provinciale beleidslijnen. Voor de gemeente is met name de vraag hoe ver je wilt gaan in de bescherming.</p> <p>Het concept beleid op het gebied van archeologie is vooral gericht op het beschermen van het bodemarchief wanneer er ingrepen in de bodem worden gedaan. Het zorgvuldig omgaan met de aanwezige archeologische (verwachtings)waarden staat centraal. De keuzes die hierin gemaakt worden sluiten aan bij andere gemeenten, waaronder Barendrecht en Albrandswaard. Bijvoorbeeld de vrijstellingsmaten die we toepassen.</p> <p>Hierin is een balans gezocht tussen enerzijds een zorgvuldige omgang met het bodemarchief en anderzijds een de belasting die dit kan geven voor initiatiefnemers in termen van tijd en kosten.</p>
3	Ik hoor veel over 'cultuur', maar weinig over de 'natuur'. Hebben we in Ridderkerk niet te maken met fossiele sporen?	We beperken ons vooral tot sporen van menselijk gebruik.
4	Donken spelen toch ook een archeologische rol?	Ja, vooral omdat we daar sporen van bewoning kunnen verwachten.
5	U maakt onderscheid tussen erfgoedbeleid en archeologiebeleid. Kun je in bestemmingsplannen erfgoed opnemen, hoe verhoudt zich dat tot elkaar?	<p>Het archeologiebeleid wordt verankerd in de bestemmingsplannen. In bestemmingsplannen kan, voor zover hier op basis van het archeologiebeleid aanleiding voor bestaat, een regeling worden opgenomen die onderzoek verplicht stelt bij bodemverstoringen.</p> <p>Ten aanzien van het onderwerp cultuurlandschappen (erfgoed en ruimte)</p>

Nr.	Advies/wens/opvatting/tip	Gemeentelijke reactie
		<p>bestaat op basis van het Besluit ruimtelijke ordening sinds kort de verplichting om dit aspect mee te wegen in bestemmingsplannen. Dit is een van de aanleidingen voor de gemeente om dit onderwerp te betrekken bij het erfgoedbeleid.</p> <p>Overigens werd in Ridderkerk al nadrukkelijk rekening gehouden met cultuurhistorie in bestemmingsplan. Met het beleid zal dit nog intensiever gebeuren.</p> <p>Als een nieuwe Omgevingswet zou worden ingevoerd gaat er veel veranderen in de regelgeving van de ruimtelijke ordening.</p> <p>Inhoudelijk zal cultuurhistorie bij de afweging van ruimtelijke ontwikkelingen echter een rol blijven spelen. Het formuleren van wat wij hierin waardevol vinden blijft dan ook van belang.</p>
6	Heeft men niets te vertellen over de historische verhalen in de polders? Straks zien we die verhalen weggedrukt terug tussen torenhoge bedrijven.	Een aantal polders hebben we geanalyseerd en gekeken of daar regels voor te bedenken zijn. Hier zijn we nog mee bezig. Ook wordt op dit moment gewerkt aan een herziening van het bestemmingsplan voor het Buitengebied.
7	U erkent dat er heel waardevolle elementen in de omgeving zijn. Dat betekent ook dat beschermende maatregelen nodig zijn. Er is behoefte om alles zo snel mogelijk te operationaliseren. Anders ben je te laat. Laat het parallel lopen met het monumentenbeleid!	Dat is ook de bedoeling.
8	Leidt dit beleid ertoe dat de afspraken ook in het aanpalend beleid worden opgenomen, in termen van verkeersdrukte, andere bebouwing enz.? Gaat u niet alleen naar enkele delen kijken?	Het erfgoedbeleid zal op de eerste plaats bij gebiedsvisies en bestemmingsplannen een rol spelen. Hierin kan dit belang naast andere aspecten een rol krijgen en kunnen verschillende belangen integraal worden afgewogen.
9	Maak de afweging voor uw keuzes transparant.	We nemen uw tip ter harte en zullen daar ook in dit participatietraject rekening mee houden.

Nr.	Advies/wens/opvatting/tip	Gemeentelijke reactie
10	Inspecties: wanneer waren de laatste en wat waren de bevindingen?	De gemeente houdt periodiek inspecties bij de monumenten die in eigendom zijn van de gemeente. Het gaat om circa twee / drie keer per jaar.
11	Let op grondwater. Grondwater kan wel degelijk een rol spelen. Hierbij wordt ook de vraag gesteld wat de rol is van het waterschap in relatie tot het oppervlakte water.	<p>Er zijn geen signalen dat het grondwater een probleem geeft voor monumenten. In het (verbreed) Gemeentelijk Rioleringsplan is gekeken naar de grondwaterstanden in de gemeente. Tevens is hierin beschreven wat de taken en verantwoordelijkheden zijn van de gemeente en eigenaren.</p> <p>Bij (bouw)projecten geldt dat bij grondwateronttrekking die grote gevolgen voor de grondwaterstanden in de omgeving kunnen hebben een vergunning van de provincie vereist is. Bij de beoordeling van de vergunning kan de provincie onderzoek verlangen van de initiatiefnemer waarin wordt aangetoond dat het onttrekken van grondwater niet leidt tot problemen in de omgeving. Hierbij kunnen ook eisen worden gesteld zoals het infiltreren van water in de omgeving van de onttrekking.</p> <p>Het waterschap is verantwoordelijk voor het peil van het oppervlaktewater. De hoogte van het peil wordt in het peilbesluit vastgelegd. Over de verantwoordelijkheden van de gemeente en perceeleigenaren wordt in het (verbreed) Gemeentelijk Rioleringsplan ingegaan.</p>
12	Trillingen en grondwater: er staan nogal wat beweringen in het stuk, zijn die gedaan op basis van onderzoek? En: wat ligt er aan de basis van het stuk?	<p>In het kader van het (verbreed) Gemeentelijk Rioleringsplan is onderzoek gedaan naar de grondwaterstanden in de gemeente. Hieruit blijkt dat er geen sprake is van te lage grondwater standen. Er zijn in dit kader ook geen klachten bij de gemeente naar voren gebracht. Verder onderzoek ten aanzien van grondwater in relatie tot monumenten wordt dan ook niet als een zinvolle aanvulling gezien.</p> <p>Bekend is dat hinder als gevolg van trillingen kan voorkomen, onder</p>

Nr.	Advies/wens/opvatting/tip	Gemeentelijke reactie
		<p>andere in kwetsbare gebieden en ook bij monumenten. De inschatting dat dit normaal gesproken geen onaanvaardbare trillingen zijn is gebaseerd op (het ontbreken van) klachten die betrekking hebben op schade aan monumenten als gevolg van verkeerstrillingen.</p> <p>Er is geen indicatie dat zich constructieve problemen als gevolg van verkeerstrillingen voordoen bij monumenten. Hierbij wordt opgemerkt dat het veelal (verkeers)situaties betreft die sinds lange tijd bestaan.</p> <p>Bij monumenten zijn geen trillingsmetingen gedaan. Dit wordt gelet op bovenstaande niet noodzakelijk geacht. Uiteraard kunnen er specifieke situaties zijn waarvoor dit wel zinvol is. In de notitie is aangegeven dat, indien dit toch wenselijk wordt geacht, mogelijkheden bestaan nader onderzoek te doen naar verkeerstrillingen.</p> <p>In het kader van het beheer en onderhoud worden de wegen zorgvuldig in de gaten gehouden.</p> <p>Naar aanleiding van de reacties op de notitie is de werkwijze van de gemeente ten aanzien van verkeerstrillingen nader toelicht, zie de bijlage bij dit document.</p>
13	<p>Ten aanzien van het aanpalend beleid wordt gevraagd het onderzoek dat nu ontbreekt verder uit te werken. Wij als bewoners herkennen ons niet in wat er staat. We hebben wel degelijk steeds klachten ingediend. Dit is een algemene tip.</p>	<p>Zie ook hierboven.</p> <p>Er zijn inderdaad klachten bekend. Het is duidelijk dat er in enkele gebieden sprake is van trillinghinder. Er is echter, met inachtneming van de geuite klachten, geen aanleiding om aan te nemen dat deze trillingen een aanvaardbaar niveau te boven gaan. Op basis van dit beeld wordt geconcludeerd dat er op dit moment geen aanleiding is voor verder onderzoek vanuit de gemeente.</p>

Nr.	Advies/wens/opvatting/tip	Gemeentelijke reactie
		<p>Naar aanleiding van klachten kan uiteraard wel gekeken worden naar specifieke situaties en voor zover hier aanleiding voor is gezicht worden naar oplossingen.</p> <p>Naar aanleiding van de reacties op de notitie is de werkwijze van de gemeente ten aanzien van verkeerstrillingen nader toegelicht, zie de bijlage bij dit document.</p> <p>Op basis hiervan is de conclusie dat er in het kader van het erfgoedbeleid geen aanleiding is om vanuit de gemeente verder onderzoek te doen. In de notitie is aangegeven dat, indien dit toch wenselijk wordt geacht, mogelijkheden bestaan nader onderzoek te doen naar verkeerstrillingen.</p>
14	<p>De gemeente heeft een zorgplicht:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Neem trillingshinder en grondwater daarom wel mee. Wij moeten als bewoners aangeven wanneer er iets mis is, maar die zorgplicht is juist preventie! Zorgplicht is proberen te voorkómen dat er dingen mis gaan. • Het gaat er niet vooral om dat de gemeente schades moet vergoeden, maar dat de gemeente aan preventie moet doen. • Kost veel geld? Ja, natuurlijk. Maar achteraf verdien je dat terug: je hoeft ook geen schades te betalen. • Handhaven van afspraken is ook nodig. • Trillingen bij werkzaamheden: zet dit minder passief in dit stuk. Stel verplichtingen op. Anders komt er schade achteraf. Speel op een actievere manier in op projecten. In kader van zorgplicht. • Laat de vuilophaaldienst met minder zwaar materieel over de dijklinten rijden. Zwaar vrachtverkeer geeft niet alleen hinder maar ook schade. 	<p>De gemeente wil zorgvuldig omgaan met monumenten. Het aanpalende beleid dat een directe invloed kan hebben op de instandhouding van monumenten is in de notitie 'Een zorgvuldige omgang met monumenten' toegelicht.</p> <p>Met het voorgestelde lidmaatschap van de Monumentenwacht wordt voor eigenaren van een monument mogelijke problemen met de instandhouding inzichtelijk gemaakt. Hiermee wil de gemeente de monumenteneigenaren actief ondersteunen bij de instandhouding.</p> <p>Er is geen aanleiding te veronderstellen dat er sprake is van schade aan monumenten als gevolg van het niet zorgvuldig handelen van de gemeente.</p> <p>Zie ten aanzien van grondwater en verkeerstrillingen ook hierboven.</p> <p>Handhaving vindt de gemeente ook van belang.</p>

Nr.	Advies/wens/opvatting/tip	Gemeentelijke reactie
	<p>Samenvattend: bekijk het aanpalend beleid in relatie tot de zorgplicht. En als je maatregelen neemt, zet die dan ook in je nota.</p>	<p>Zoals in de notitie is aangegeven beoordeeld de gemeente voorafgaand aan de realisatie van een project of voldoende rekening wordt gehouden met de kwetsbaarheid van panden in de omgeving. Naar aanleiding van de reactie is dit punt in de notitie aangevuld, zie ook paragraaf 3.3 uit de notitie.</p> <p>Het onderwerp van de vuilophaaldiensten is besproken met de collega's van afval. De suggestie is bekend. De inzet van kleinere vuilophaalwagens is zeer kosten inefficiënt en betekent een aanzienlijke toename van de kosten voor het vuilophaal. Gelet hierop wordt hier niet voor gekozen. Hierbij wordt opgemerkt dat er anders dan hinder, geen aanleiding is te veronderstellen dat er als gevolg van de vuilnisophaal schade aan de panden zou ontstaan.</p> <p>In BAR-verband wordt gekeken naar mogelijke samenwerking voor de vuilophaal. In dat kader kunnen, als gevolg van schaalvergroting, mogelijkheden ontstaan voor de inzet van kleinere vuilniswagens voor kwetsbare gebieden. In de discussie over de toekomstige vuilophaal in BAR-verband wordt dit punt meegenomen.</p> <p>Als er binnen het beleidsveld concrete maatregelen worden genomen worden deze ook vermeld.</p>
15	<p>Wat moet ik doen bij schade en overlast? Houdt de gemeente dat in de gaten?</p>	<p>Als u klachten heeft kunnen deze gemeld worden bij de gemeente. Er wordt dan gekeken in hoeverre de situatie aanleiding geeft tot verder onderzoek en eventueel maatregelen. Hierbij heeft de gemeente een verantwoordelijkheid als wegbeheerder. Dit betekent echter niet dat in alle gevallen kan worden voorkomen dat er hinder als gevolg van trillingen blijft bestaan.</p> <p>Naar aanleiding van de reacties op de notitie is de werkwijze van de</p>

Nr.	Advies/wens/opvatting/tip	Gemeentelijke reactie
16	Er zijn verschillende klachten en meldingen bij de gemeente neergelegd. Klachten kunnen ook worden meegenomen bij het maken van nieuw beleid. Zijn de klachten meegenomen bij het maken van dit beleid?	<p>gemeente ten aanzien van verkeerstrillingen nader toegelicht, zie de bijlage bij dit document.</p> <p>Bij klachten wordt vooral gekeken naar praktische oplossingen voor het aangegeven probleem.</p> <p>We zijn het met u eens dat een klacht vaak eveneens een gratis tip kan zijn.</p> <p>Verder zijn de klachten meegenomen in het beeld dat de gemeente heeft van de ernst van de situatie ten aanzien van verkeerstrillingen op verschillende plekken.</p> <p>De klachten zijn indirect meegenomen in de notitie. Naar aanleiding van de reacties op de notitie is de werkwijze van de gemeente ten aanzien van verkeerstrillingen nader toegelicht, zie de bijlage bij dit document.</p>
17	Kun je piepschuim gebruiken in de wegen om trillingen te verminderen?	Dit beleid is ervoor gericht op een zorgvuldige omgang met monumenten. Dit beleid gaat niet over praktische oplossingen. We kunnen deze vraag wel als tip zien en doorgeven aan technici die zich beraden op goede oplossingen voor specifieke overlastsituaties.
18	Als alle mensen aanspraak gaan maken op het beschikbare budget, over hoeveel geld praat je dan?	Per jaar gaat het om maximaal € 50.000,- .Dit is het bedrag dat voor de erfgoedsubsidie gereserveerd is. Dit bedrag kan niet worden overschreden.
19	Grondwaterbeleid. De kerk is door het bouwen van het gemeentehuis verzakt. Die krijgen we niet meer omhoog!	Bij (bouw)projecten geldt dat wanneer sprake is van grondwater onttrekking die belangrijke gevolgen voor de grondwaterstanden in de omgeving hebben een vergunning van de provincie is vereist (zie ook hierboven). De opmerking dat de kerktoren als gevolg van de bouw van het gemeentehuis zou zijn verzakt wordt niet herkend.
20	Kelvin Wilson – bewoner van Ridderkerk - laat een presentatie zien waarin we meekijken in de verre geschiedenis van Ridderkerk. We zouden best een fietsroute kunnen uitstippelen	Applaus. Een erg boeiend verhaal waar Ridderkerk meer mee kan doen! Op 20 februari houdt Kelvin een presentatie hierover in de Oudheidkamer.

Nr.	Advies/wens/opvatting/tip	Gemeentelijke reactie
	door Ridderkerk aan de hand van boeiende verhalen over onze eigen geschiedenis.	
21	Misschien goed idee om zo'n tour te organiseren in Ridderkerk op de Open Monumentendag.	Laten we daar samen over verder denken. In het kader van de uitvoering van het erfgoedbeleid is ook ruimte voor dergelijke initiatieven.
22	Kunnen die verhalen ook als erfgoed gezien worden?	Ja dat kan, maar dan gaat het heel breed worden. Voorlopig concentreren we ons voor deze opdracht op het fysieke beleid. Wel kunnen we er samen invulling aan geven bij de uitvoering van het erfgoedbeleid. We kunnen in de beleidsnota bijvoorbeeld vingervijzingen opnemen. Om aan te geven: het stopt hier niet, dus verwijzen we naar. Dit beleid gaat over heden, toekomst en verleden. Laten we dit daarom op andere momenten en ook in andere vormen uitwerken! Wel een aantal van deze verhalen opnemen als decor voor het erfgoedverhaal.
23	Het zijn niet alleen verhalen over de bebouwing, want ook de verhalen over het landschap zijn heel belangrijk!	De gebiedsgerichte benadering van erfgoed zoals in het verhaal naar voren komt is juist gericht op het (stedelijk) landschap en gaat in op de ruimtelijk context van de individuele monumenten. Verhalen die gekoppeld zijn aan het landschap en de bebouwing spelen natuurlijk een belangrijke rol, zie ook hierboven.
24	We hebben het over monumenten. Aan niemand van de monumenteneigenaren is vragen gesteld. Als je beleid op monumenten ontwikkelt, dan moet je bij de monumenten eigenaren zelf zijn!	Het concept stuk is besproken op de erfgoedavond van 19 februari 2013. Voorliggend verslag is hier het resultaat van. Circa twee weken voor de avond zijn deze stukken toegezonden aan alle monumenteneigenaren.
25	Participatiedocument bij de stukken, een vraag over punt 13: toezichthouders controleren of verkeersregels worden nageleefd. Wat kan een toezichthouder opleggen als sanctie?	Zij kunnen geen sancties (verkeersboetes) opleggen. Wel kan melding gemaakt worden van overtredingen.
26	Hang als proef camera's op, want dan heb je bewijzen voor verkeersovertredingen.	Camera's worden slechts zeer beperkt ingezet. Dit is mede om de privacy te beschermen. Als camera's worden gebruikt dan is het om de veiligheid en om overlast/criminaliteit tegen te gaan.

Nr.	Advies/wens/opvatting/tip	Gemeentelijke reactie
27	Subsidiebeleid: de subsidieregeling is best aantrekkelijk, maar hij is ook niet zó geweldig. Liever meer generieke ondersteuning door preventie of door de aankleding van de straat. Voeg kleine subsidiepotjes samen om samen bijvoorbeeld een wijk aan te pakken in plaats van individuele huizen. Want voor een monumentenbezitter is deze subsidie niet interessant (te klein).	<p>Voor het handhaven van verkeersafspraken wordt niet geadviseerd om cameratoezicht in te zetten.</p> <p>Dit is mogelijk als de raad de subsidie op deze wijze wenst in te zetten. In de conceptregeling is gekozen om het onderhoud van individuele gemeentelijke monumenten te ondersteunen. Dit zou dan komen te vervallen.</p> <p>Mede gelet op het amendement (2012-68) van de gemeenteraad is gekozen voor de opzet om eigenaren van gemeentelijke monumenten te ondersteunen. Gemeend wordt dat, hoewel de regeling voor gemeentelijke monumenteneigenaren in financiële zin beperkt is, er wel degelijk een concrete bijdrage wordt geleverd aan de instandhouding van monumenten zeker in combinatie met een lidmaatschap van de Monumentenwacht.</p> <p>De suggestie is wel benoemd in de notitie als alternatief voor de voorgestelde subsidieregeling.</p>
28	Idee van monumentenwacht is goed.	Zie hierboven.
29	De gemeente scheert alle monumenten over één kam, maar er zijn allemaal verschillende monumenten. Elk monument staat toch om een bepaalde reden op de lijst?	<p>Om tegemoet te komen aan de diversiteit van de monumenten en daarmee aan het verschil in onderhoudskosten is in het voorstel een onderverdeling gemaakt in categorieën. Hiermee is een gedifferentieerde regeling beoogd. Verder verfijning is mogelijk maar betekent voor de uitvoerbaarheid extra belasting.</p> <p>De voorgestelde regeling voorziet een tegemoetkoming in de kosten voor het onderhoud van de <u>subsiabele</u> delen van een monument.</p> <p>Dit betekent in principe alleen voor die delen die het gebouw tot monument maken een tegemoetkoming in de onderhoudskosten wordt voorgesteld. Dit zij in de meeste gevallen betrekking hebben op het oorspronkelijke hoofdgebouw.</p>

Nr.	Advies/wens/opvatting/tip	Gemeentelijke reactie
		De reden waarom een monument is aangewezen staat in de zogenaamde redengevende omschrijving die bij het aanwijzingsbesluit is gemaakt.
30	Als het subsidiepotje niet wordt leeggemaakt kunnen we daar dan bijvoorbeeld andere collectieve bestemming voor vinden samen? We kunnen er bijvoorbeeld ook iets meer doen om door gebiedsverbeteringen delen van Ridderkerk aantrekkelijker te maken en op deze wijze bijvoorbeeld leegstand van de winkels tegen te gaan. Daar vaart heel Ridderkerk wél bij.	Misschien wel een goed idee, maar daar zou de gemeenteraad een besluit over moeten nemen. Tenzij expliciet anders wordt bepaald zal het niet gebruikte budget terug gaan naar de algemene middelen.
31	Als er te weinig mensen gebruik van het geld maken, als het niet gebruikt wordt, laten we het dan gewoon als gemeenschapsgeld gebruiken.	Zie hierboven.
32	Misschien ook even kijken naar waar het meeste geld naar toe gaat. Verdeel het geld over heel Ridderkerk en besteed het niet alleen in het centrum.	De conceptregeling voorziet in een tegemoetkoming in de kosten voor individuele monumenten en niet voor gebieden. Hiermee is er sprake van een spreiding van het budget over alle gemeentelijke monumenten in de gemeente.
33	Monumentenwacht. Periodieke inspectie. Als ik voor een periode van 5 jaar mag aanvragen, en als ik geld heb gekregen, moet ik dan 5 jaar wachten tot ik weer wat kan doen?	In de regeling wordt voorgesteld dat meerdere keren per 5 jaar subsidie aangevraagd kan worden. Hierbij willen we wel een minimum bedrag hanteren om de administratieve druk niet te hoog te maken. Voorgesteld wordt om een minimumbedrag aan te houden om in aanmerking te komen voor een subsidie: €1.000,- aan subsidiabele kosten. Met inachtneming van deze drempel en tot het aangegeven maximum per 5 jaar kan dus vaker subsidie worden aangevraagd.
34	Komt de Monumentenwacht verplicht bij je langs? En zegt hij dan wat je moet doen?	Nee. U kunt vrijwillig gebruik maken van deze dienst. Standaard komt de Monumentenwacht 1 x per 2 jaar langs om een onderhoudsinspectie te doen en kan een schatting van de kosten gemaakt worden. In de voorgestelde subsidieregeling wordt voorgesteld om één inspectie

Nr.	Advies/wens/opvatting/tip	Gemeentelijke reactie
35	<p>In de notitie onder punt 3.4 wordt gesproken over cultuurhistorische waardevolle bomen. Hierbij wordt uitgelegd hoe te handelen volgens de regels van de APV bij het kappen van bomen. Tevens wordt verwezen naar “de groene kaart van de gemeente Ridderkerk”. Mijn vraag is of op deze kaart ook de bomen staan vermeld die op dit moment in het “Donckse Bos” staan en of voor het kappen c.q. verwijderen van deze bomen dezelfde regels gelden als genoemd in de notitie m.b.t. de APV of gelden hiervoor afwijkende regels. Indien het laatste van toepassing is hoe kunnen deze regels gecontroleerd worden?</p>	<p>per vier jaar te vergoeden.</p> <p>Het Donckse Bos is een speciaal gebied. Het valt onder de Natuurbeschermingswet. Daarom werkt de eigenaar ook met een goed gekeurd beheerplan dat telkens over een periode van vijf jaar wordt vastgesteld. Het ministerie van ELI (dienst Regelingen) voert hier jaarlijks controle op uit, waaronder het beheer van bomen. Gezien deze bijzondere status is het gebied niet ingekleurd.</p>
36	<p>Onder punt 4 in de genoemde notitie wordt de subsidie besproken. Hierin is opgenomen dat per monument voor een periode van 5 jaar een maximale tegemoetkoming mogelijk is. Mijn vraag is of deze combinatie (max. vergoeding en periode 5 jaar) ook van elkaar losgekoppeld kan worden? Is het mogelijk dat men een subsidieaanvraag doet die niet direct het maximale bedrag bestrijkt waardoor men in de gestelde periode van 5 jaar meerdere aanvragen kan doen zonder dat de maximale vergoeding wordt overschreden? (onderhoud wordt dan uitgesmeerd over een langere periode)</p>	<p>In de regeling wordt voorgesteld dat meerdere keren per 5 jaar subsidie aangevraagd kan worden. Hierbij willen we wel een minimum bedrag hanteren om de administratieve druk niet te hoog te maken. Voorgesteld wordt om een minimumbedrag aan te houden om in aanmerking te komen voor een subsidie: €1.000,- aan subsidiabele kosten. Met inachtneming van deze drempel en tot het aangegeven maximum per 5 jaar kan dus vaker subsidie worden aangevraagd.</p>

Bijlage: Voorbeelden omgang met verkeerstrillingen

Onderstaand is aangegeven op welke wijze in enkele concrete gevallen is omgegaan met overlast als gevolg van verkeerstrillingen. Omdat slechts in enkele gevallen monumenten betrokken zijn worden onderstaand ook andere gevallen genoemd. Het gaat hierbij om overlast als gevolg van verkeerstrillingen. Slechts zelden gaat het om schade als gevolg van verkeerstrillingen.

Onderstaande lijst is niet volledig maar geeft een beeld van de werkwijze van de gemeente.

Jan Luykenstraat-Kerkweg. (ca. 2008-2011)

Bewoners van woningen bij het kruispunt Jan Luykenstraat – Kerkweg klaagden over trillingshinder als gevolg van verkeer. Vooral zwaar verkeer (bussen) waren de oorzaak.

Gevraagd werd een deel van de Jan Luykenstraat te asfalteren. Hier is vanaf gezien omdat:

- de kosten erg hoog waren;
- niet kon worden gegarandeerd dat de hinder daarmee zou zijn opgelost;
- de overgang van asfalt naar bestrating kwetsbaar is.

Het betreffende wegvak in de Jan Luykenstraat is afgesloten voor vrachtverkeer.

Om trillingshinder te verminderen is naast Kerkweg 50 in de Jan Luykenstraat een ontlastende constructie aangebracht van polystyreen. Hiernaast is langs de gevel een rubberstrip aangebracht.

De bus moet er nog steeds passeren. Daarom wordt er nabij de betreffende woningen aan het wegdek intensiever onderhoud gepleegd. Het redelijkerwijs is het maximale gedaan. De klachten zijn niet geheel opgelost.

Sint Jorisstraat/ Westmolendijk

Mede naar aanleiding van klachten over de verkeersonveiligheid als gevolg van grote voertuigen is een vrachtwagenverbod ingesteld in de St. Jorisstraat.

Na het instellen van dit verbod is geklaagd dat het verbod niet altijd wordt nageleefd. Gekeken is of intensivering van de handhaving mogelijk is. Binnen de beschikbare capaciteit is dit niet het geval.

In verband met een klacht verkeerstrillingen als gevolg van het manoeuvreren van vrachtwagens op de Westmolendijk, hoek Sint Jorisstraat, is door de gemeente bekeken of de gekozen route voor vrachtverkeer verbeterd kan worden en of de manier van laden en lossen bij de Bas van der Heijden de meest logische en minst onveilige manier is. Dit bleek zo te zijn. Hiernaast is verkeerskundig advies gevraagd bij de regiopolitie. Dit advies van de verkeersadviseur van de regiopolitie bevestigt dat de huidige manier van manoeuvreren het meest logisch en minst (verkeers)onveilig is. Er is zorgvuldig gekeken of de situatie verbeterd kon worden dit bleek niet het geval.

In verband met het verbeteren van de veiligheid voor fietsers, onder andere vanuit de Molensteeg, is een aantal jaren geleden een wegversmalling in de Sint Jorisstraat aangelegd.

Naar aanleiding van klachten is een onderzoek gedaan naar de snelheid voor en na de wegversmalling. Uit dit onderzoek blijkt dat er niet te hard gereden wordt.

Hierbij wordt nog opgemerkt dat recent, bij het versmallen van de straat, de gehele bestrating is vervangen. Er zijn geen problemen met het wegdek bekend.

Tot slot is er in het verkeercirculatieplan een voorstel gedaan voor het verkeersluw maken van de Sint Jorisstraat waarbij alleen bestemmingsverkeer is toegestaan. De keus hiervoor staat niet op zichzelf maar hangt samen met de verkeercirculatie in het centrumgebied.

Oranjestraat-Amaliastraat (2010-2011)

Op de kruising Oranjestraat- Amaliastraat ligt een verhoogd plateau. Omwonenden klaagden over trillingshinder door passerend zwaar verkeer.

De situatie is geïnspecteerd en opgemeten. De profielen bleken te kloppen. Tijdelijk zwaar verkeer bleek de oorzaak. Aan de transporteur is gevraagd de snelheid te minderen. Hierna zijn geen klachten meer gekomen.

Randweg-Kievitsweg (2010)

Op de kruising Randweg-Kievitsweg ligt een rotonde met een “rammelstrook” voor grotere voertuigen. De omwonenden aan de Kievitsweg klaagden over trillingsoverlast.

De oorzaak was het vele bouwverkeer voor de sloop en nieuwbouw van Slikkerveer zuid-oost. Voor de rotonde is een bord gezet met verzoek snelheid minderen zwaar verkeer. Tevens zijn in Slikkerveer borden gezet om het bouwverkeer op de goede route te brengen/houden. Hierna zijn geen klachten meer gekomen.

Willemstraat (2009)

Naar aanleiding van een klacht in de Willemstraat is de drempel, ongeveer ter hoogte van Willemstraat 200, opgemeten. Er bleken wat oneffenheden in de drempel te zitten en die zijn gerepareerd.

Lagendijk (2008)

Tijdens de bouwwerkzaamheden op het Van Peltterrein klaagden bewoners over trillingshinder door passerende grote voertuigen.

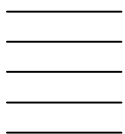
De drempel ter hoogte van huisnummer 187 is vervolgens verlaagd. Hierna zijn geen klachten meer gekomen.

Prins Bernhardstraat, hoek Graaf Lodewijkstraat. (1997)

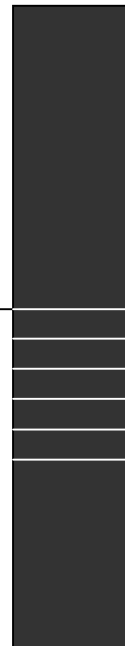
Met de inrichting van de 30km/uur zone werd destijds een kruispuntplateau aangelegd. In de Prins Bernhardstraat was een hoveniersbedrijf gevestigd. Dat bedrijf reed met zware bedrijfswagens die bij aanwonenden ernstige trillinghinder veroorzaakten, ten gevolge van het kruispuntplateau.

Het plateau is verwijderd. Later is de straat heringericht met versmallingen. Er zijn geen klachten meer.

Bijlage Eerdere participatie

Het erfgoedbeleid is mede tot stand gekomen op basis van de participatiebijdragen die op verschillende momenten zijn gegeven. Onderstaand is op hoofdlijn de inbreng weergegeven en voorzien van een ambtelijke reactie.

Bijlage Eerdere participatie

Adviezen en opmerkingen die naar voren zijn gekomen uit :

- **de Centrum Visie van de bewonersgroep centrum;**
- **inspreekbijdragen van de bewonersgroep Centrum in de commissie Samen Wonen van 9 juni 2011**
- **de participatieavond van 20 oktober 2011.**

Nr.	Advies/wens/opvatting/tip	Gemeentelijke reactie
A. Monumenten		
1	Wees duidelijk over die 'zorgplicht' die de gemeente heeft om haar monumenten in stand te houden. Die zorgplicht voor monumenten moet breed worden gezien.	In de notitie "Een zorgvuldige omgang met monumenten" is hier invulling aan gegeven.
2	Wat valt onder zorgplicht? Wie is verantwoordelijk? Hier moet duidelijkheid over zijn.	In de notitie "Een zorgvuldige omgang met monumenten" is hier invulling aan gegeven.
3	Ontwikkel als gemeentebestuur een dieper besef ten aanzien van de cultuurhistorische waarde van de monumentale objecten die Ridderkerk nog rijk is.	In het coalitieakkoord is hier eerder al aandacht aan gegeven. Het is goed om te horen dat u dit óók meegeeft. Met het opstellen van het erfgoedbeleid wordt hier invulling aan gegeven.
4	Aandacht voor openbare ruimte rondom het monument	Wij zijn bezig met het onderdeel 'cultuurlandschappen' van het erfgoedbeleid. Hierin staat een gebiedsgerichte benadering van cultuurhistorie en monumenten centraal.
5	Afweging tussen belangen monumenten en andere belangen: Wat gaat voor? - Maak een checklist waarbij je aangeeft welke onderwerpen belangrijk zijn. - Maatwerk - Keuze - Duidelijk zijn over de inspraakmogelijkheden van eigenaren.	In de notitie wordt ingegaan op verschillende aanpalende beleidsterreinen die van invloed kunnen zijn op de instandhouding van monumenten. Zie hiervoor ook hoofdstuk 3 van de notitie.
6	Kijk goed in hoeverre ander beleid of uitvoering daarvan in conflict kan zijn met een (bredere) zorgplicht van de gemeente voor monumenten. Breng in beeld wat de invloed van andere beleidsterreinen en/of beleidskeuzes is op het erfgoed(beleid) en maak daarin een afweging. Hou rekening met het erfgoed.	Zie hiervoor hoofdstuk 3 van de notitie.
7	Renoveer verwaarloosde gebouwen ter hoogte van de St. Jorisstraat. Niet alleen het vooraanzicht maar ook het achteraanzicht aan de Kerk singel. Op deze manier zal ook meer interesse en de mogelijkheid ontstaan voor de uitbating van 'kwaliteitshoreca'	Iedere eigenaar is verantwoordelijk voor de staat van zijn of haar eigendom. Wij zullen eigenaren wijzen op de zorgplicht vanuit de Monumentenwet. Met de voorgestelde tegemoetkoming in het onderhoud en het lidmaatschap van de Monumentenwacht willen wij eigenaren hierbij ondersteunen.
8	Maak een strategisch beleidsplan waarbij onder andere eigenaren (particuliere	Dit valt onder algemeen handhavingsbeleid. In het kader van het erfgoedbeleid

Bijlage Eerdere participatie

	en gemeentelijk) gecontroleerd worden op het naleven van hun zorgplicht.	wordt hier geen specifiek beleid voor gemaakt.
9	De gemeente kan haar zorgplicht onder meer effectief invullen door bijvoorbeeld zwaar verkeer op dijken en singels te weren.	Het is mogelijk om een verkeersbesluit te nemen om 'zwaar verkeer' te weren. Hier zijn geen concrete plannen voor. Opgemerkt moet worden dat de politie hier geen voorstander van is. Voor dit onderwerp wordt verder verwezen naar paragraaf 3.3 de notitie.
10	Zorg voor inzicht in invloed van de werkzaamheden op het grondwaterpeil onder (historische) woningen.	Voor dit onderwerp wordt verwezen naar paragraaf 3.2 de notitie.
11	Houd bij het vaststellen van het beleid m.b.t. verkeersstromen rekening met de ondergrond onder de historische gebouwen (en de mogelijke invloed van trillingen op die gebouwen).	Zie paragraaf 3.3 van de notitie.
12	Verbied het laden en lossen in de historische kern, zorg dat er geen doorvoerverkeer is, omdat dat trillingsschade aanricht aan niet onderheide historische woningen die rond de dijken en de Kerksingel gevestigd zijn.	Het centrum moet bevoorrad worden. Een verbod is daarom niet mogelijk en zullen wij ook niet invoeren. Verkeer wordt zo veel mogelijk via gebiedsontsluitingswegen geleid. Binnen de stadsregio Rotterdam is een samenwerkingsconvenant getekend (door de wethouders) om gezamenlijk efficiënter met het goederenvervoer om te gaan. Stap voor stap moet dit leiden tot minder overlast van het vrachtverkeer.
13	Handhaaf verkeersafspraken (vrachtwagenverbod St. Jorisstraat)	Toezichhouders controleren of de verkeersregels worden nageleefd. In de avonden en de weekenden worden verkeersregels door de politie gehandhaafd.
14	Behoud de historische bomen die op de bomenlijst staan.	Historische bomen staan op de Groene Kaart van Ridderkerk. Deze bomen mogen niet gekapt worden zonder vergunning. In paragraaf 3.4 van de notitie wordt ingegaan op dit aspect.
15	Als monumentale bomen schade aanrichten aan bijvoorbeeld een monumentale muur, moet de gemeente afwegen wat de grootste waarde heeft. Als een monumentale boom toch gekapt moet worden, zet dan op de dezelfde plaats nieuwe beplanting ter vervanging.	Dat klopt. Deze afweging maken wij ook. Vervolgens wordt bekeken wat de beste oplossing is. Het kan zo zijn dat een boom vervangen moet worden.
16	Meer ondersteuning van de monumentenambtenaar van de gemeente <ul style="list-style-type: none"> - Voor rijksmonumenten gaf de rijksdienst vroeger adviezen over hoe dingen aan te pakken. Dit doet de Rijksdienst niet meer. Dit zou de gemeente wel moeten leveren. - Er is veel behoefte aan praktische adviezen en technische ondersteuning (bijv. schilderwerk/voegen ed) - Eigenaren willen graag ook steun vanuit de gemeente om monumenten in het zicht te houden naast dat de eigenaren zelf met hun burens aan het praten zijn (vb. Waaldijk). 	U kunt voor vragen de beleidsadviseur Monumenten en Archeologie bellen of mailen. Op basis daarvan kijken wij of een locatiebezoek noodzakelijk is. Daarnaast gaan wij actief informatie verstrekken over zaken die met monumenten te maken hebben. Ook gaan wij de gemeentelijke website nog beter inrichten. Zie verder ook hoofdstuk 4 van de notitie.
17	Strenger toezicht houden op het naleven van de monumentenwet	In het erfgoedbeleid wordt een paragraaf over handhaving opgenomen. Op basis

Bijlage Eerdere participatie

		<p>van de Monumentenwet kunnen eigenaren worden aangeschreven als zij hun monument onvoldoende onderhouden. Wanneer er signalen zijn dat monumenten niet goed onderhouden worden kan dit bij de gemeente worden gemeld. Momenteel is in BAR-verband een handhavingsbeleidsplan en een uitvoeringsprogramma in voorbereiding.</p> <p>Voor monumenteneigenaren zal, met het aanbieden van een abonnement van de Monumentenwacht, naar verwachting een scherper beeld van de onderhoudsstaat van hun pand ontstaan.</p>
18	De gemeente mag van eigenaren verwachten dat zij hun monument goed onderhouden en onderzoek en wat gebeurt er als iemand dat niet doet?	Als een eigenaar van een monument zijn pand passief verwaarloost kunnen wij hiertegen optreden op grond van de Monumentenwet.
19	Geef weer een vergoeding voor de Monumentenwacht.	Dit wordt voorgesteld door het college. Zie ook hoofdstuk 4 van de notitie.
20	Verlaag de WOZ-waarde van monumenten om tegemoet te komen aan onderhoudslasten voor betreffende eigenaren.	Dit is niet mogelijk. De WOZ-waarde is een vast gegeven. Zie ook hoofdstuk 4 van de notitie.
21	Geeft financiële ondersteuning voor monumenteneigenaren (subsidie)	In hoofdstuk 4 van de notitie wordt ingegaan op de voorgestelde subsidieregeling voor gemeentelijke monumenten.
22	De subsidie op de gemeentelijke monumenten moet terug komen. Dit kan bijvoorbeeld door een bepaald percentage van de begroting hiervoor de reserveren (zoals Dordrecht/Delft hebben gedaan).	In hoofdstuk 4 van de notitie wordt ingegaan op de voorgestelde subsidieregeling voor gemeentelijke monumenten.
23	Is er een verzekering die schade dekt bij nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen? Wie gaat er betalen als er iets mis gaat?	Bij ruimtelijke ontwikkelingen is het aan de initiatiefnemer om zich te verzekeren tegen eventuele schade die optreedt. Die initiatiefnemer is verantwoordelijk voor de schade die hij of zij aanricht. Zie ook paragraaf 3.3 van de notitie.
24	Weet de brandweer waar historische panden staan? En gebruiken zij bijvoorbeeld andere blusmiddelen bij historische panden om grotere schade te voorkomen?	De brandweer gebruikt geen andere blusmiddelen. Veiligheid staat voorop.
25	Is er inzicht in gronddaling (verzakking)?	In algemene zin zijn er ten aanzien van gronddaling in relatie tot monumenten geen problemen bekend in Ridderkerk. Er is geen aanleiding te veronderstellen dat dit een groot probleem zou vormen. Concrete problemen worden serieus genomen.
26	Heb een visie op beeldbepalende panden (o.a. jonge monumenten en industrieel erfgoed) en maak hiervoor een beleid.	Beeldbepalende panden zijn hebben een belangrijke meerwaarde voor de omgeving. Het beleid is er op gericht om bij bestemmingsplannen hier aandacht voor te vragen en zo nodig een beschermende regeling op te nemen. Het is in principe niet de bedoeling de lijst met gemeentelijke monumenten fors uit te breiden.

Bijlage Eerdere participatie

27	<p>Vaststelling nieuwe monumenten (herzien gemeentelijke monumentenlijst):</p> <ul style="list-style-type: none"> - Hoe doen we dat? - Op welke manier doen we dat (procedure)? - Welke panden komen eventueel in aanmerking (zoals bijvoorbeeld de panden die nu in beschermd dorpsgezicht vallen). - Worden eigenaren van mogelijke nieuwe monumenten hier ook in betrokken? Hebben zij hier ook iets over te zeggen? 	<p>De aanwijzing van een gemeentelijke monument is een bevoegdheid van het college van burgemeester en wethouders. De monumentencommissie adviseert over het voorstel. De eigenaar van een genomineerd bouwwerk kan zijn of haar mening geven. De mening van de eigenaar weegt net als het advies van de monumentencommissie mee in de besluitvorming.</p> <p>Van elk geselecteerd object stelt een architectuurhistoricus een 'redengevende omschrijving' op. Dit is een beschrijving van het gebouw met een historische waardering. Hier staat dus in wat er beschermd moet worden en waarom. De architectuurhistoricus doet zowel ter plekke onderzoek, als in bijvoorbeeld archieven van de gemeente of van de architect van het bouwwerk. Pas als de redengevende omschrijving is gemaakt en de eigenaar is geïnformeerd, start de officiële aanwijzingsprocedure. Deze procedure kan enkele maanden duren. Na aanwijzing worden monumenten opgenomen in het Monumentenregister. De procedure voor het aanwijzen van een gemeentelijk monument is bepaald in de Monumentenverordening 1997.</p> <p>Incidenteel kunnen er panden in aanmerking komen om als gemeentelijk monument aangewezen te worden.</p>
28	Maak specifiek beleid voor verschillende monumenten.	Ieder gebouwd monument is uniek en heeft een eigen aanpak. Per monument wordt geen specifiek beleid gemaakt. Via het bestemmingplan kan juist de omgeving van het monument ook tot op zekere hoogte beschermd worden.
29	Samen zorgen voor monumenten: overheid (gemeente/waterschap) en eigenaren.	Als er andere partijen betrokken zijn worden zij ook betrokken bij de zorg van het monument.
30	Renoveer zodanig dat de renovatie overeenstemt met bestaande monumentale panden.	De eigenaar van een pand is verantwoordelijk voor de renovatie van zijn pand. Als dit pand niet op de monumentenlijst staat hebben wij geen middelen om dit in overeenstemming met bestaande omliggende monumenten te doen. De Welstandscommissie adviseert ons hierbij.
31	Overweeg of de Kuyperschool gerestaureerd kan worden, zodat de geschiedenis bewaard kan blijven. Verschillende functies zijn denkbaar voor het benutten en uitbaten van deze school, waaronder huisvesting van ateliers, galerieën, een bazaar van winkeltjes e.d.	De besluitvorming over dit gebouw volgt een eigen traject.
32	Behoud de historische bomen die nu al op de bomenlijst staan.	Hier zetten wij ons ook al voor in. Historische bomen staan op de Groene Kaart van Ridderkerk. Deze bomen mogen niet gekapt worden zonder vergunning. zie ook de paragraaf in de beleidsnotitie die hier over is opgenomen.
33	Geef de voorkeur aan het nemen van preventieve maatregelen.	Dat zijn wij het mee eens. Preventie is altijd beter dan achteraf ingrijpen.

Bijlage Eerdere participatie

34	Gemeente mag van eigenaren verwachten dat zij hun monument goed onderhouden en onderzoek en wat gebeurt er als iemand dat niet doet?	Als een eigenaar van een monument zijn pand passief verwaarloosd kunnen wij hiertegen optreden op grond van de Monumentenwet . Wij zullen eigenaren aansporen om hun monument zo goed mogelijk te onderhouden. Dit doen wij door het actief verstrekken van informatie.
35	Is er inzicht in grond daling (verzakking)?	Er is globale informatie. Op de onderstaande link is hier meer over te vinden. http://www.zuidholland.nl/documenten/opendocument.htm?lpos=8098152&llvol=0 Filename:Themakaart Bodemdaling.zip
36	Is er een verzekering die schade dekt bij nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen? Wie gaat er betalen als er iets mis gaat?	Bij ruimtelijke ontwikkelingen is het aan de initiatiefnemer om zich te verzekeren tegen eventuele schade die optreedt. Die initiatiefnemer is verantwoordelijk voor de schade die hij of zij aanricht. Er moet dan wel aangetoond worden hoe de schade is ontstaan.
37	Weet de brandweer waar historische panden staan? En gebruiken zij bijvoorbeeld andere blusmiddelen bij historische panden om grotere schade te voorkomen?	De Brandweer is niet actief op de hoogte gesteld van historische panden. De Brandweer gebruikt geen andere blusmiddelen om grotere schade aan het pand te voorkomen. Veiligheid staat voorop.
B. Erfgoed en ruitme		
38	<p>Heb een duidelijk visie op wat de gemeente wil met het historisch hart van Ridderkerk en haar monumenten. Kijk naar de uitgangspunten in de Structuurvisie:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ridderkerk kiest voor kwaliteit, kiest voor een aantrekkelijke, duurzame, leefbare en veilige leefomgeving; - Een centrale opgave voor Ridderkerk de komende 20 jaar is om de kwaliteiten beter zichtbaar te maken, nieuwe kwaliteiten toe te voeten, na te denken over de identiteit. - In 2020 is het oostelijk deel van het centrum (Singelkerk, Ringdijk en Havenstraat) kleinschalig en cultuurhistorisch; - De vrijetijdseconomie is de grootste economische groeiemarkt van Nederland. Vooral in het aantrekkelijke buitengebied van Ridderkerk liggen kansen om dit economische uit te buiten: kleinschalige en hoogwaardige horecavoorzieningen langs de dijken. 	<p>Wij hebben een duidelijke visie op het erfgoed in Ridderkerk. In hoofdstuk 3 van de uitgangspuntennotitie komt de visie op erfgoedbeleid Ridderkerk aan bod.</p> <p>Daarnaast hebben wij onze beleidskaders in de Structuurvisie vastgesteld. De vertaling daarvan wordt uitgewerkt in ruimtelijke plannen en beleidstukken. Het erfgoedbeleid houdt rekening met de kaders zoals genoemd in de Structuurvisie.</p>
39	Het behoud van Erfgoed moet niet alleen een zaak zijn van het opstellen van beleid aan de hand van een gemeentelijke archeologische verwachtingskaart, van het in standhouden van een gemeentelijke monumentenlijst, het opstellen van een Erfgoedverordening en het mandateren van monumentenplanadvisering aan Stichting DSL.	<p>Dat klopt, het behoud van erfgoed is breder dan de genoemde onderwerpen. In de bijgestelde notitie wordt hier meer op ingegaan.</p> <p>In andere beleidsstukken wordt ook ingezet op het behoud van erfgoed. Enkele voorbeelden daarvan zijn:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Groene Kaart van Ridderkerk; ▪ Bomenbeleidsplan en de;

Bijlage Eerdere participatie

		<ul style="list-style-type: none"> ▪ Welstandsnota.
40	Laat de uitgangspunten van het monumentenbeleid niet alleen leiden door financiële en budgettaire motieven. Kijk beter naar de baten van een mooi historisch centrum.	De gemeente is zich bewust van de waarde van een mooi historisch centrum. Wij laten ons niet alleen leiden door financiële motieven. In de bijgestelde uitgangspuntennotitie wordt in hoofdstuk 3.2 ingegaan op de uitgangspunten van het erfgoedbeleid.
41	Zorg ervoor dat de openbare ruimte (binnen de beschikbare financiële mogelijkheden) voldoet aan (met elkaar) vastgestelde eisen (beeldkwaliteit).	Dit doen wij al. We werken al met het schouwen op beeldkwaliteit in de openbare ruimte.
42	Ontwikkel als gemeentebestuur een dieper besef ten aanzien van de cultuurhistorische waarde van de monumentale objecten die Ridderkerk nog rijk is.	Dit besef is aanwezig. In het coalitieakkoord hebben wij hier ook aandacht aan gegeven. Het is goed om te horen dat u dit meegeeft.
43	Verbeter het imago van de gemeente ten aanzien van erfgoed	Dit is een bruikbare tip. Wij gaan onder andere de informatievoorziening over erfgoed op de website verbeteren. Zie hoofdstuk 4.4 van de uitgangspuntennotitie.
44	Erfgoed is meer dan archeologie en monumenten alleen. Het gaat ook over het cultuurhistorisch landschap (dijkstructuren, historische bomen e.d.)	<p>Dat klopt, erfgoed is veel meer dan alleen archeologie en monumenten.</p> <p>In de bijgestelde Uitgangspuntennotitie Erfgoedbeleid Ridderkerk zijn archeologie en monumenten, cultuurlandschappen en informatie en communicatie de speerpunten.</p>
45	Handhaaf een gemeentelijke monumentencommissie (of stel die opnieuw in). Neem daarbij de criteria van de DSL niet over, want dat vergroot de afstand tussen de monumenteneigenaren en de monumentencommissie.	Dit is een van de alternatieven in de uitgangspuntennotitie. In het verleden hebben wij een gemeentelijke monumentencommissie gehad. Deze functioneert nu niet meer. Stichting Dorp, Stad en Land adviseert ons over monumentenplannen. In de uitgangspuntennotitie worden verschillende voorstellen gedaan om de rol van de erfgoedcommissie te formaliseren.
46	Stel weer een monumentencommissie in die het naleven van de zorgplicht onder beheer heeft. Deze commissie kan ook uitleg geven m.b.t. monumentale/historische wandel- en fietsroutes.	<p>De erfgoedcommissie heeft alleen een adviseerde rol. Het naleven van de zorgplicht is in de eerste plaats een taak van de eigenaar van een monument.</p> <p>Bij het opstellen van monumentale/historische wandel- en fietsroutes laten wij ons adviseren door de erfgoedcommissie en Stichting Oud Ridderkerk.</p> <p>De gemeente heeft een archeologische zorgplicht. Wij moeten in bestemmingsplannen rekening houden met archeologische resten die zich in de grond kunnen bevinden.</p>
47	Maak convenanten voor het renoveren en onderhouden van specifieke historische gebouwen en routes als gemeenschappelijke activiteit.	Deze werkwijze heeft niet de voorkeur. Afspraken hoeven niet altijd in convenanten worden vastgelegd.
48	Kijk goed in hoeverre ander beleid of uitvoering daarvan in conflict kan zijn met een (bredere) zorgplicht van de gemeente voor monumenten.	Dit gaan wij doen. Wij gaan met het opstellen van het erfgoedbeleid afstemmen met andere beleidsterreinen.

Bijlage Eerdere participatie

	Breng in beeld wat de invloed van andere beleidsterreinen en/of beleidskeuzes is op het erfgoed(beleid) en maak daarin een afweging. Hou rekening met het erfgoed.	
49	Trek de historische kern van Ridderkerk tenminste door tot en met de St. Jorisstraat	De historische kern blijft zoals die is. In het bestemmingsplan Centrum wordt de historische kern op de plankaart aangeduid als Kerkringgebied. De Sint-Jorisstraat valt daar binnen.
50	Heb hiervoor aandacht in het Verkeerscirculatieplan	Wij hebben hier de aandacht voor. Het verkeerscirculatieplan zet in op een dorpsring, waarbij het verkeer vooral over de gebiedsontsluitingwegen wordt gestuurd. Met inprikkers naar het centrum. De verkeerstromen naar en door het centrum worden zo diffuus mogelijk verdeeld. Omdat er daardoor minder doorgaand verkeer door het centrum rijdt komt dit de verkeersveiligheid ten goede.
51	Schakel de Oudheidkamer in om uitleg te verstrekken en te helpen bij het uitstippelen van monumentale/historische wandel- en fietsroutes.	Dit is al het geval. Wij zullen Stichting Oud Ridderkerk benaderen wanneer wij de kunsthistorische route aanpassen.
52	Informatievoorziening: <ul style="list-style-type: none"> - Geef aan wat het verschil is tussen een gemeentelijk- of rijksmonument - Geef aan welke werkzaamheden uitgevoerd mogen worden zonder monumentenvergunning. - Duidelijke informatievoorziening op de website. - Duidelijkheid geven over de procedures die gevolgd (moeten) worden bij nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen (zoals bijv. Slikkerveer Zuid-Oost). Te denken valt aan bouwkundige opname en eventuele aansprakelijkheidsstelling. 	De verschillen met betrekking tot Rijks- en gemeentelijke monumenten worden opgenomen in het erfgoedbeleid. Monumenteneigenaren worden op de hoogte gehouden van wijzigingen in de wet. Dit geldt ook voor activiteiten in en aan monumenten waar geen vergunning voor nodig is. Met ingang van 1 januari 2012 is namelijk geen vergunning meer nodig voor onderhoud aan een rijksmonument en voor wijzigingen aan onderdelen die geen monumentale waarde hebben. De informatievoorziening op de gemeentelijke website wordt verduidelijkt.
53	Duidelijkheid geven over hoe je de Erfgoedcommissie kunt benaderen (ongeacht of het een gemeentelijke of regionale commissie is).	De erfgoedcommissie kunt u benaderen via gemeente. Dit kan alleen via een aanvraag omgevingsvergunning of aanvraag vooroverleg. De huidige contactpersoon is de heer M. Hadri van de afdeling Openbare Orde en Regelgeving. Hij is te bereiken op 0180-451421.
54	Inzicht in procedures en waar mogelijk versnellen. Gemeente denk actief mee! - Nu is er bijv. veel papierwerk te doen.	De gemeente is bereid om actief mee te denken met initiatiefnemers. Hierbij moet wel de noodzakelijke zorgvuldigheid in acht worden genomen. Wij zijn wel gebonden aan wettelijke procedures. Deze procedures kunnen wij niet versnellen. Voor vragen over procedures over een omgevingsvergunning is het Gemeentelijk Service Center het eerst aanspreekpunt. Voor specifieke vragen kunt u de Beleidsadviseur Monumenten en Archeologie benaderen.

Bijlage Eerdere participatie

C. Archeologie		
55	Als je als eigenaar in je tuin aan het werk bent en je doet een bijzondere vondst. Wie betaalt het verplichte onderzoek? Kan de eigenaar misschien een tegemoetkoming krijgen?	Als je in je tuin bezig bent en je treft een bijzondere vondst aan is daar geen archeologisch onderzoek noodzakelijk. Er geldt wel een meldingsplicht aan het bevoegd gezag.
56	Door BOOR is veel archeologisch onderzoek gedaan. Wordt de informatie uit dit onderzoek ook weer gebruikt bij de nieuw op te stellen archeologische kaart van de gemeente?	Alle informatie die beschikbaar is wordt gebruikt voor het opstellen van het beleid. Dit geldt ook voor de informatie van BOOR.
57	Hoe wordt bepaald wie de nieuw op te stellen archeologische kaart gaat opstellen? Heeft BOOR daar ook mogelijkheid toe.	Er zal waarschijnlijk een aanbestedingsprocedure gevoerd worden. BOOR wordt dan ook uitgenodigd om hieraan mee te doen. We zitten nu ook in een verkenningsfase om te kijken hoe we dit in BAR-verband kunnen aanpakken.

Adviezen en opmerkingen die naar voren zijn gekomen uit:

- **de participatieavond van 22 maart 2012**
- **de inspraakbijdragen in de raadscommissie van 24 mei 2012**
- **een nagestuurde reactie van 29 mei 2012**

Nr.	Advies uit de participatie	Terugkoppeling op de adviezen
1	Gevraagd wordt aanpalende beleidsterreinen die van invloed zijn op de instandhouding van monumenten in kaart te brengen. Het gaat dan onder andere om het beleid ten aanzien van grondwater, verkeerstrillingen etc.	In de notitie "Een zorgvuldige omgang met monumenten" is hier invulling aan gegeven. Aanpalend sectoraal beleid dat een directe invloed heeft op de instandhouding van monumenten wordt hierin benoemd.
2	Gevraagd wordt (doorgaand) vrachtverkeer in / langs kwetsbare gebieden te weren in verband met trillingen.	Op dit aspect wordt ingegaan in paragraaf 3.3 van de notitie.
3	Inzet van alleen kleinere vuilniswagens.	De inzet van vuilniswagens wordt (naar verwachting) in de toekomst in BAR-verband georganiseerd. Op dit moment is er geen aanleiding om specifieke voertuigen voor kwetsbare gebieden in te zetten.
4	Gevraagd wordt regelmatig te controleren op oneffenheden in de wegen langs monumentale panden (en zo nodig het herstellen hiervan) zodat trillingen die hier het gevolg van zijn worden vermeden.	In het beleid ten aanzien van het beheer van wegen bestaat geen uitzondering voor wegen langs monumenten. Concrete meldingen worden serieus genomen.
5	Gevraagd wordt trillingsonderzoek en -metingen te verrichten aan de hand waarvan eventueel extra maatregelen genomen kunnen worden.	Op dit moment bestaat er geen aanleiding voor een dergelijk onderzoek. Aan de hand van concrete klachten kan per geval beoordeeld worden of er aanleiding voor is. Zie ook paragraaf 3.3.
6	Gevraagd wordt ten aanzien van het beheer van het grondwater rekening te houden met kwetsbare monumenten.	Aan dit aspect is in paragraaf 3.2 van de notitie aandacht besteed.
7	Gevraagd wordt restricties te stellen aan bouwactiviteiten in de (directe) omgeving van monumenten.	Op dit aspect wordt ingegaan in paragraaf 3.3 van de notitie, onder (Bouw) ontwikkelingen.
8	Gevraagd wordt of de gemeente zich in kan zetten voor van monumenteneigenaren met de beantwoording van vragen ten aanzien van onderhoud en herstelwerkzaamheden van monumenten.	Bij vragen ten aanzien van monumenten kan contact gezocht worden met de monumentenambtenaar. Voor zover mogelijk kan geïnformeerd en worden doorverwezen.
9	Faciliteren van een gezamenlijk inkoopbeleid voor monumenteneigenaren.	Hier ligt geen rol voor de gemeente. Uiteraard kunnen monumenteneigenaren onderling naar dit punt kijken.
10	Hoe zit het met de handhaving van monumentenbeleid? Wat gebeurt er wanneer eigenaren monumenten laten vervallen.	In het erfgoedbeleid wordt hier een paragraaf over opgenomen. Op basis van de Monumentenwet kunnen eigenaren worden aangeschreven als zij hun monument onvoldoende onderhouden. Wanneer er signalen zijn dat monumenten niet goed

Bijlage Eerdere participatie

		<p>onderhouden worden kan dit bij de gemeente worden gemeld. Momenteel is in BAR-verband een handhavingsbeleidsplan en uitvoeringsprogramma in voorbereiding.</p> <p>Voor monumenteneigenaren zal, met het aanbieden van een abonnement van de Monumentenwacht, naar verwachting een scherper beeld van de onderhoudsstaat van hun pand ontstaan.</p>
11	Er wordt aandacht gevraagd voor herbestemming van monumenten.	In het erfgoedbeleid wordt een paragraaf over dit onderwerp opgenomen.
12	Gevraagd wordt wat er gedaan wordt met herbestemming van monumenten.	In de beleidsnotitie is een paragraaf opgenomen over dit onderwerp.
13	De gemeentelijke monumentenlijst is niet compleet.	De lijst die is opgenomen bij de beleidsnotitie is vergeleken met de als monument aangewezen panden en zover nodig aangepast.
14	Op welke wijze wil de gemeente de getuigenissen van geschiedenis van de vlasindustrie en de scheepsbouw behouden.	Zowel voor de vlasindustrie als de scheepsbouw / water gerelateerde bedrijvigheid zijn panden aangewezen als monument zoals de voormalige vlasroterij (Pruimendijk 146) en de transformatorfabriek (Ringdijk 202-204). Hiernaast wordt via de gebiedsgerichte benadering aandacht gevraagd voor deze geschiedenis.
15	De cultuurhistorische route is niet helemaal compleet.	Er wordt overwogen de cultuurhistorische route te actualiseren en opnieuw uit te geven.
16	Benut initiatieven van particulieren en bedrijven.	Dit is ook voor de gemeente een belangrijk punt.
17	Zet een informatiebord neer bij de ruïne Huis ter Woude, eventueel in aansluiting op de kunstroute bij Slikkerveer.	Binnen de uitvoering van het erfgoedbeleid is ruimte voor dit soort initiatieven.
18	Ook verhalen over de geschiedenis van Ridderkerk zijn van grote betekenis. Kan de gemeente hier iets mee doen.	Binnen de uitvoering van het erfgoedbeleid is ruimte voor dit soort initiatieven.